

LISA 7 kunstianed

MUUSIKAÕPETUSE AINEKAVA

Muusikaõpetuse üldõpe

Muusikatundide nädalatundide jaotumine I kooliastmes

- 1. klassis 2 tundi
- 2. klassis 2 tundi
- 3. klassis 2 tundi

Õppeaine kirjeldus I kooliastmes

Muusikaõpetus toetab õpilaste individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse abil. Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse harmoonilisi isiksusi, tasakaalustatakse ja toetatakse õpilaste emotsionaalset arengut, sh teiste õppeainete omandamisel.

Muusikaõpetuse kaudu avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket.

Muusikaõpetuse koostisosad on musitseerimine (laulmine, pillimäng), muusikaline liikumine, omalooming, muusika kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus, õppekäigud.

Muusika kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- laulmine,
- pillimäng,
- muusikaline liikumine,
- omalooming,
- muusika kuulamine.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming I kooliastmes

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Tutvutakse kohaliku, Eesti ja maailma kultuuripärandiga. Teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus ja väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loominguulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused).

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi ning võimaldatakse õpilastel teadvustada oma võimeid, oskusi, huvisid ja isiksuse omadusi.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond. Teadvustatakse ümbritsevat loodus- või tehiskeskkonda loomingu allikana ja õpitakse keskkonda säästma. Väärtustatakse pärandkultuuri ning rahvuskultuuri jätkusuutlikku arengut.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi.

Tervis ja ohutus. Pööratakse tähelepanu müra kahjulikkusele keskkonnas ning inimesele ja muusikainstrumentide ohutule ja otstarbekale kasutamisele.

Lõiming teiste ainevaldkondadega:

Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmiste. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad. Rakendatakse ainevaldkondade piire ületavaid aktiivõppepäevi ja ühistegevusi.

Emakeel ja võõrkeel. Arendatakse suulist eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust.

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid), samuti kujundite ning mõistete tundmist (helivälitused, taktimõõt, muusikaline vorm).

Tehnoloogia. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse Tallinna 21.Kooli hindamisjuhendist. I kooliastmes rakendatakse kujundavat hindamist. Õpilastele antakse õppeprotsessi käigus suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste kohta ning hinnanguid, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning säilitada õpimotivatsiooni.

Muusikaõpetuses hinnatakse õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi ning õppe- ja kasvatusesmärgi muusikaliste osaoskuste lõikes alljärgnevalt:

- laulmine – aktiivne osavõtt ühislaulmisest, ühislauluvara omandamine;
- pillimäng – musitseerimine kaasmängudes rühmas ja/või üksikisena;
- omalooming – lihtsa kaasmängu või liikumise loomine, loovat eneseväljendust;
- muusika kuulamine – muusika üle arutlemine ja oma mõtete väljendamine;
- tunnist osavõtu aktiivsus – aktiivne osalemine tunni eri osades;
- tunniväline muusikaline tegevus – osalemine koolikooris, orkestris, ansambelis, esinemine kooliüritustel.

Õpitulemused I kooliastme lõpus

I kooliastme lõpetaja:

1. osaleb muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
2. laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning vastavalt võimetele ühe- ja/või kahehäälses kooris;
3. laulab eesti rahvalaule sh regilaule ning peast oma kooliastme ühislaule;
4. laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
5. lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
6. rakendab pillimängu kaasmängudes;
7. kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
8. kirjeldab kuulatavat muusikat suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega;
9. väärtustab enese ja teiste loomingut;
10. mõistab laulupeo tähendust.

Õppeaine sisu 1. klassis

1. klassis on kesksel kohal laulmine ja pillimäng. Lauldakse nii ühehäälselt *a cappella* kui ka saatega. Pillimängus omandatakse rütmi- (sh kehapilli) ja plaatpillide mänguvõtted ja rakendatakse laulude ilmestamisel. Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, saadete, eakohaste rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega (regivärss, liisusalmid). Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu, kasutades õpitud muusikalist sõnavara. Muusikalise kirjaoskuse algtõed omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu ja neid rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes. Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassivälises tegevuses. Mitmekülgse muusika kuulamise kogemuse saavutamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid ja oskusi.

Õpitulemused 1. klass

1. klassi lõpetaja:

1. laulab loomuliku kehahoiu, selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
2. laulab peast kooliastme ühislaule;
3. laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti rahvalaule sh regilaule;
4. kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes;
5. on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika) ning kirjeldab ja iseloomustab kuulatava muusikapala iseloomu, kasutades õpitud oskussõnavara;
6. tajub ja õpib laulma astmemudeleid (SO-MI-RA) erinevates kõrguspositsioonides;

7. mõistab helivältuste TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A ja veerandpausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

8. Huvitub muusikast nii koolis kui väljaspool kooli (kontserdi-, teatrikülastused) ja kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil.

Kasutatav õppevara

Muusikamaa. I klassi muusikaõpik. K. Anier, M. Muldma, T. Selke; Muusikaõpik 1. klassile. M. Pullerits, L. Urbel; laulurepertuaar; CD-plaadid; IT-vahendid.

Õppeaine sisu 2. klassis

2. klassis on kesksel kohal musitseerimine: laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine. Lauldakse nii ühehäälselt *a cappella* kui ka saatega. Pillimängus omandatakse rütmi- (sh kehapilli) ja plaatpillide ning kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna. Muusikaline liikumine hõlmab laulumänge, muusikapala karakteri väljendamist ning laulude ilmestamist liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, lihtsate rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu, kasutades õpitud muusikalist sõnavara. Muusikalise kirjaoskuse omandamist jätkatakse muusikaliste tegevuste kaudu ja rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes. Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses. Mitmekülgse muusika kuulamise kogemuse saavutamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid ja oskusi.

Õpitulemused 2. klass

2. klassi lõpetaja:

1. laulab loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
2. laulab peast kooliastme ühislaule, mõistab ja väljendab laudes muusika sisu ning meeleolu;
3. laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti rahvalaule sh regilaule;
4. kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes;
5. loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
6. kirjeldab ja iseloomustab kuulatava muusikapala iseloomu, kasutades õpitud oskussõnavara;
7. mõistab õpitud oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas;

8. on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill), eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;

9. mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;

10. tajub ja õpib laulma astmemudeleid (SO-MI-RA SO-LE-JO, alumised RA-SO) erinevates kõrguspositsioonides ning kasutab neid muusikalistes tegevustes, mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;

11. mõistab helivältuste TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A ja veerandpausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

12. Huvitub muusikast nii koolis kui väljaspool kooli (kontserdi-, teatrikülastused) ja kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil.

Kasutatav õppevara

Muusikamaa. II klassi muusikaõpik. K. Anier, M. Muldma; Muusikaõpik 2. klassile. M. Pullerits, L. Urbel; laulurepertuaar; töölehed; CD-plaadid; IT-vahendid.

Õpitulemused 3. klass

3. klassi lõpetaja:

3. klassis on endiselt olulisel kohal igasugune musitseerimine. Kujundatakse alusmuusikatraditsioonide säilitamiseks ja edasikandmiseks, mille üks väljund on õpilaste osalemine koorikooride tegevuses, et saada koorilaulukogemus. Pillimängus jätkatakse rütmilise (sh kehapilli) ja plaatpillide omandamist ning kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtete omandamist. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna ja/või eel-, vahe- või järelmänguna. Muusikaline liikumine hõlmab rahvatantse ja laulumänge ning muusikapala karakteri väljendamist liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu. Muusikalise kirjaoskuse omandamist jätkatakse muusikaliste tegevuste kaudu ja neid rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes. Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jne). Mitmekülgse muusika kuulamise kogemuse saavutamiseks ja kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Õpitulemused 3. klass

3. klassi lõpetaja:

1. laulab loomuliku kehahoiu ja hingamisega, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;

2. laulab peast kooliastme ühislaule, mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;

3. laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti rahvalaule sh regilaule;

4. laulab lihtsat meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

5. kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes;

6. on omandanud kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides.

7. loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;

8. kirjeldab ja iseloomustab kuulatava muusikapala iseloomu, mõistab ja kasutab õpitud oskussõnavara;

- meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
- koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
- muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, *ostinato*, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
- rütm, meloodia, tempo, kõlavärv (tämbur), vaikselt, valjult, *piano*, *forte*, fermaat
- märkide latern, *segno*, volt, tutvustamine laulurepertuaariga.

9. eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat;

10. mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;

11. tajub ja õpib laulma astmemudeleid (SO-MI-RA SO-LE-JO-NA-DI, alumised RA-SO, ülemine JO) erinevates kõrguspositsioonides ning kasutab neid muusikalistes tegevustes, õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida;

12. mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

13. Huvitub muusikast nii koolis kui väljaspool kooli (kontserdi-, teatrikülastused) ja kirjeldab kogatud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil.

Kasutatav õppevara

Muusikamaa. III klassi muusikaõpik. K. Anier, M. Muldma; Muusikaõpik 3. klassile. M. Pullerits, L. Urbel; laulurepertuaar; töölehed; CD-plaadid; IT-vahendid.

Muusikaõpetuse nädalatundide jaotumine II kooliastmes

- 4. klassis 2 tundi
- 5. klassis 1 tund
- 6. klassis 1 tund

Õppeaine kirjeldus II kooliastmes

Muusikaõpetus toetab õpilaste individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse abil. Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse harmoonilisi isiksusi, tasakaalustatakse ja toetatakse õpilaste emotsionaalset arengut, sh teiste õppeainete omandamisel.

Muusikaõpetuse kaudu avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- laulmine,
- pillimäng,
- muusikaline liikumine,
- omalooming,
- muusika kuulamine.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming II kooliastmes

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku, Eesti ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseerivas maailmas. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusika- ja kunstiüritustel.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust, mis on oluline alus elukestva õppe harjumuste ning hoiakute omandamisel. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevasel tööelul. Võimaldatakse õpilastel teadvustada oma võimeid ja huvisid, omandada nii ainealaseid kui ka üldisemaid mõtlemis- ning tegutsemisstrateegiaid.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskond. Need teemad hõlmavad mitmekülgsid oskusi, nagu info leidmine, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ning heliline kujundamine. Teadvustatakse ümbritsevat loodus- või tehiskeskkonda loomingu allikana ja õpitakse keskkonda säästma. Väärtustatakse pärandkultuuri ning rahvuskultuuri jätkusuutlikku arengut.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse vastavalt võimalustele praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ning katsetama ideesid ja neid ellu viima.

Tervis ja ohutus. Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju. Juhitakse tähelepanu müra kahjulikkusele keskkonnas ning inimehale ja muusikainstrumentide ohutule ja otstarbekale kasutamisele.

Lõiming teiste ainevaldkondadega:

Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmistele, samas süvendatakse neid teadmisi. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad. Ainevaldkondade piire ületavad õppeprojektid võimaldavad lõimida kunstiaineid teiste ainevaldkondadega ja kujundada pädevusi.

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas.

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Sotsiaalsed. Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tehnoloogia. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse Tallinna 21.Kooli hindamisjuhendist. II kooliastmes rakendatakse numbrilist hindamist. Õpilastele antakse õppeprotsessi käigus suulist ja/või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste kohta ning hinnanguid, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õpimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Muusika õpetamisel hinnatakse õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi ning õppe- ja kasvatuseesmärke muusikaliste osaoskuste lõikes alljärgnevalt:

- laulmine – osavõtt ühislaulmisest, õpitulemustes nimetatud ühislauluvara omandamine;
- pillimäng – musitseerimine kaasmängudes rühmas ja/või üksis;
- omalooming – lihtsa kaasmängu, ostinato või liikumise loomine, ideede väljapakkumine ning teostamine, loomingulisus;
- muusika kuulamine ja muusikalugu, õppekäigud – muusika ja muusikateoste üle arutlemine ning oma seisukohtade põhjendamine, osalemine kirjalikes ja suulistes aruteludes;
- tunnist osavõtu aktiivsus ja panustamine – aktiivne osalemine tunni eri osades ja panustamine tunni väliselt;
- tunniväline muusikaline tegevus – osalemine koolikooris, orkestris, ansambelis, esinemine kooliüritustel, kooli esindamine konkurssidel/võistlustel.

Õpitulemused II kooliastme lõpus

II kooliastme lõpetaja:

1. osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
2. laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
3. laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
4. oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
5. oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauale;
6. kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
7. kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
8. julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
9. kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning suunavate küsimuste abil oma arvamuse põhjendamisel; mõistab autorsuse tähendust;
10. eristab kuulduliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
11. leiab iseloomulikke jooni Eesti ja teiste maade rahvamuusikas;
12. tunneb huvi oma kooli ja paikkonna muusikaelu ning -sündmuste vastu ja osaleb selles, mõistab laulupeo traditsiooni tähendust.

II kooliastme õppesisu

Laulmine

Õpilane:

1. laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
2. seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2;
3. rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
4. laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
5. laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kas tunned maad“ (J. Berad), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Püha öö“ (F. Gruber).

Pillimäng

Õpilane:

1. kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
2. rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
3. kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

1. tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
2. tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
3. väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Õpilane:

1. loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
2. loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
3. kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

1. kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
2. kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
3. kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
4. tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
5. on tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;
6. iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
7. teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

1. mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

2. mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
3. kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega);
4. mõistab viulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g–G2 tähendust ning kasutab neid musitseerides;
5. mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C–a, G–e, F–d tähendust ning kasutab neid musitseerides;
6. mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
 - eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud;
 - vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;

- tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
- tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;

7. kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud

Õpilane:

1. arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
2. kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Muusikaõpetuse nädalatundide jaotumine III kooliastmes

- 7. klassis 1 tund
- 8. klassis 1 tund
- 9. klassis 1 tund

Õppeaine kirjeldus III kooliastmes

III kooliastmes on tähelepanu keskmes õpilaste iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid.

Klassitunnis **lauldakse** nii ühe kui ka mitmehäälselt, kooris kahe- või kolmehäälselt.

Süvendatakse **pillimänguoskusi** ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarriga akordmänguvõtteid.

Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise **omaloomingu** ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksi kui ka rühmatööna. Õpilaste huvi toetamiseks pop- ja rokkmuusika vastu tuleks leida koolis ansambli mängu harrastamise võimalusi.

Muusikat kuulates on tähtis kujundada kuuldu põhjal oma arvamus ning seda põhjendada nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika **oskussõnavarale**.

Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes. Õpilaste isikupärasest **esinemisoskust** toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms). Et arendada kuulamiskogemust, kujundada kontserdi küllastamise kultuuri ning avardada silmaringi, küllastatakse kontserte ja muusikaetendusi ning käiakse mitmesugustel **õppekäikudel**, kohtutakse paikkonna, aga ka Eesti tuntud heliloojate ja interpreetidega.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming III kooliastmes

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Tutvumine kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseeruvus maailmas. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusika- ja kunstiüritustel.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tutvutakse kunstide mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus, kunstidega seotud ametite ja elukutsetega, võimaldatakse vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt külastades loomeettevõtteid. Õpilastele tutvustatakse ainevaldkonnaga seotud erialasid ja edasiõppimise võimalusi.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond. Info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ning heliline kujundamine.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning ideesid katsetama ja ellu viima.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ning töökeskkonnas toime tuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus. Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju.

Lõimingu võimalusi teiste ainevaldkonadega:

Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmistele, samas süvendatakse ja visualiseeritakse neid teadmisi. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad..

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis. **Matemaatika.** Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Loodusained. Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

Sotsiaalained. Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tehnoloogia. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

Digitaalne keskkond. Õpilane tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid internetis, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Õpilane teeb esitlusi erinevate programmidega ja oskab lisada linke, helifaile, pilte, videosid.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse Tallinna 21.Kooli hindamisjuhendist. Eesmärgiks on õpilase terviklik areng ning ja muusikalise võimete toetamine ja loovuse arendamine läbi erinevate tegevuste.

Hindamisel lähtutakse ainevaldkonnas taotletavatest pädevustest:

1. õpilaste muusikaliste ja kunstialaste võimete areng;
2. teadmiste ja oskuste rakendamine musitseerimisel;
3. isikupärane lähenemine loovülesannete lahendamisel;
4. väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel;
5. tunnustatakse lahenduste erinevusi ja väärtustatakse õpilaste isikupära.

Õpitulemused III kooliastme lõpus

Põhikooli lõpetaja:

1. osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
2. laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt hääle omapärast;
3. laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
4. mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
5. oskab kuulata ennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides;
6. suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
7. oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
8. kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid JO-LE-MI);
9. rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguilisi ideid;
10. väljendab kuulnud muusika kohta arvamust ning kasutab seisukohta põhjendades ja muusikapalu nii suuliselt kui ka kirjalikult analüüsides muusikalist oskussõnavara;
11. leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
12. väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
13. teab autoriõigusi ning nendega kaasnevat õigusi ja kohustusi, huvitub muusikaalasest tegevusest ning väärtustab seda ja osaleb kohalikus kultuurielus;

14. omab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest, ametitest ja võimalustest muusikat õppida;
15. kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

Õppeaine sisu 7. klassis ja õpitulemused 7. klassi lõpus

Laulmine

Õpilane:

1. laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
2. mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid laulu õppimisel;
3. kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
4. osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
5. laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
6. laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Kalevite kants” (P. Veebel), „Saaremaa valss” (R. Valgre), „Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär)

Pillimäng

Õpilane:

1. kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või kuuekeelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinatodes;
2. rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtmeid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
3. kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

1. tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
2. väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Õpilane:

1. loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
2. loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne);

3. väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

1. kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
2. eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, ja löökpille;
3. teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke);
4. tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
5. on tutvunud Eesti ning valikuliselt Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
6. arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;
7. tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevat kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

1. mõistab õpitud helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
2. mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
3. kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega- a,b,c);
4. mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
5. mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.

Projektid ja praktilised tööd 7. klassis

- Loovtööd, muusikalised esitused, omaloomingulised katsetused;
- Esseed õpitavate maade heliloojate ja interpretide kohta;
- Kunstinädal, aktiivõppepäevad;
- Õpekäigud teatrisse, kontserdile, muuseumisse jne.

Kasutatav õppevara (kirjandus, veebilehed ja muud allikad)

- Muusikaõpik VII klassile (A.Sepp, A.Skuin, K.Sepp)
- internet

Õppeaine sisu 8. klassis ja õpitulemused 8. klassi lõpus

Laulmine

Õpilane:

1. laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
2. mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid laulu õppimisel;
3. kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
4. osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
5. laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
6. laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Kalevite kants” (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär).

Pillimäng

Õpilane:

1. kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või kuuekeelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinatodes;
2. rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
3. kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

1. tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
2. väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Õpilane:

1. loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
2. loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
3. loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne);
4. väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine

Õpilane:

1. kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
2. eristab rokk- ja popmuusikat;
3. eristab kõla ja kuju järgi klahvpille ning elektrofone;
4. teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke);
5. tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
6. on tutvunud Eesti ning valikuliselt Hispaania, Ladina-Ameerika, Põhja Ameerika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
7. arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;
8. tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

1. mõistab õpitud helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
2. mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
3. kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega- a,b,c);
4. mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
5. teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
6. mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.

Projektid ja praktilised tööd 8. klassis

- Loovtööd, muusikalised esitused, omaloomingulised katsetused;
- Esseed õpitavate maade heliloojate ja interpretide kohta;
- Kunstinädal; aktiivõppepäevad;
- Õppekäigud teatrisse, kontserdile, muuseumisse jne;
- Esitluste koostamine IT vahenditega ja klassikaaslastele esitlemine
- Ajajoone koostamine elektroonilisena: www.dipity.com
- Töölehtede koostamine, kasutades Microsoft Word'i või Google'i otsingut

Kasutatav õppevara (kirjandus, veebilehed ja muud allikad)

- Muusikaõpik VIII klassile (A.Sepp, A.Skuin, K.Sepp)
- internet

Õppeaine sisu 9. klassis ja õpitulemused 9. klassi lõpus

Laulmine

Õpilane:

1. laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
2. mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid laulu õppimisel;
3. kasutab muusikalisi teadmisi nii ükski kui ka rühmas lauldes;
4. osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
5. laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
6. laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Saaremaa valss” (R. Valgre), „Kalevite kants” (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär).

Pillimäng

Õpilane:

1. kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või kuuekeelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinatodes;
2. rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
3. kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

1. tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
2. väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Õpilane:

1. loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
2. loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
3. loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne);
4. väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine

Õpilane:

1. kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
2. eristab džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
3. eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise;
4. teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke);
5. tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
6. on tutvunud Eesti ning valikuliselt Prantsuse, Itaalia, või Aafrika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
7. arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;
8. tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevat kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

1. mõistab õpitud helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
2. mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
3. kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega- a,b,c);
4. mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
5. teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
6. mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.

Projektid ja praktilised tööd 9. klassis

- Loovtööd, muusikalised esitused, omaloomingulised katsetused;
- Esseed õpitavate maade heliloojate ja interpretide kohta;
- Kunstinädal; aktiivõppepäevad;
- Õppekäigud teatrisse, kontserdile, muuseumisse, jne;
- Esitluste koostamine IT vahenditega ja klassikaaslastele esitlemine
- Ajajoone koostamine elektroonilisena: www.dipity.com
- Töölehtede koostamine, kasutades Microsoft Word'i või Google'i otsingut

Kasutatav õppevara (kirjandus, veebilehed ja muud allikad)

- Muusikaõpik (A. Skuin, K. Sepp)

MUUSIKA SÜVAÕPETUSE AINEKAVA

Muusikaõpetuse üldõpe

Muusikatundide nädalatundide jaotumine kahes rühmas

1. klassis 2 tundi
2. klassis 3 tundi
3. klassis 3 tundi

Aine eesmärgid ja õppeaine kirjeldus I kooliastmes

1. Tunneb rõõmu muusika kui kunstiliigi vastu;
2. Meloodiate laulmine käemärkide, rändnoodi, astmeterpi ja noodipildi järgi relatiivses noodilugemussüsteemis;
3. Osaleb muusikalistes tegevustes;
4. Mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandelil;
5. Mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab ennast loominguliselt;
6. Teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, austab erinevaid rahvuskultuure;
7. Omandab süvendatult muusikalise kirjaoskuse;
8. Oskab anda hinnanguid muusikale ning oskab põhjendada oma eelistusi, kasutades muusikalist sõnavara;
9. Süvaõpetusega klassid osalevad kooride tegevuses, laulupidudel, kooli kontsertidel. Õppekäigud kontsertidele, teatrisse, muusikamuuseumisse
10. Muusika süvaõpetuse klassides lähtub R.Pätsi ja H.Kaljaste didaktilis-metoodilistest printsiipidest, milles on harmooniliselt ühendatud Z.Kodaly meetod, C.Orffi ja E.Jaques-Dalsroze'i muusikaõpetuse südteem.
11. Süvaõpetuse klasside õpilaste vaäljundiks on osalemisesoolo-,ansambli-, ja koorilaulu töös. Kõik solistid, ansamblid, koorid osalevad kooli ühisüritustel (aktused, jõulu-, kevadkontserdid, aastapäeva üritused).

Laulmine

1. Ühe- ja kahehäälnelise laulmine, harmoonilise kuulmise arendamine.
2. Osalemine koolikooris, ansamblis;
3. Prima vista laulmine;
4. Meloodia laulmine käemärkidega, jo-le-mi ja cde- ga noodist;
5. Taktimõõt, lõimimine matemaatikaga. Nootide vältusnimed;
6. Helistikud kuni kahe märgini nii duuris kui mollis;
 1. Esinemisjulguse arendamine;
 2. Eesti rahvalaulude laulmine.

Pillimäng

1. Erinevate rütmipillide (sh kehapilli) mängimine. Valdavalt laulude kaasmänguna.
2. Väikekandle ja plokkflöödi mänguvõtted.

Muusika kuulamine

1. Õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu.
2. Oskus iseloomustada kuulatud muusikapalu.

Muusika kirjaoskus

Algteadmised noodikirjast.

1. Rakendab musitseerides teadmisi muusikast ja väljendab muusikalistes tegevustes 2. oma loomingulisi ideid.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming

Väärtused ja kõlblus

1. Tutvumine kohaliku ja maailma kultuuripärandiga.
2. Kultuurirolli teadvustamine igapäevaelus.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

1. Õpioskuste omandamine
2. Realistliku pildi kujundamine iseendast (huvid, võimed, oskused, isiksuse omadused).

Lõiming:

Eesti keel:

Teksti tähenduse mõistmine, diktsioon, teksti rütmistamine.

1. Teksti loomine.
2. Sõnavara, väljendusoskus.
3. Laulutekstide autorid.

Matemaatika:

1. Laulu vorm, taktimõõt, mälu.
2. Helipikkused ja –kõrgused.
3. Muusikapala vorm.

Kunst:

1. Oma mõtete väljendamine joonistades muusikat kuulates.
2. Kõlavärvid.

Kehaline kasvatus:

1. Loomulik kehahoid ja hingamine.
2. Koordinatsioon.

Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes – laulmine, pillimäng, omalooming, õpilase aktiivsus tunnis, esinemised kooliüritustel.

Kujundlik hindamine

Õpitulemused I kooliastme lõpus

I kooliastme lõpetaja:

1. Osaleb muusikalistes tegevustes.
2. Laulab loomuliku häälega, õige hingamise ja kehahoiuga.
3. Laulab eesti rahvalaule ning peast oma kooliastme ühislause (Eesti hümn, „Mu koduke“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“, „Lapsed tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“, „Kevadpidu“).
4. Mõistab ja väljendab muusikapala sisu ja meeleolu.
5. Õpib tundma astmeid alumine SO, RA, DI, JO, LE MI, NA, SO, RA, DI JO1.
6. Kasutab keha- ja rütmipille lihtsates kaasmängudes. Mängib väikekannelt või plf.
7. Väljendab muusika sisu ja meeleolu liikumise kaudu.
8. Loob lihtsaid oma meloodiad õpitud astmetest.
9. Loob lihtsaid tekste jne.. Teab taktimõõdu tähendust. Oskab astmeid võrrutada.

10. Muusikat kuulates on tutvunud muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika).

11. Kirjeldab ning iseloomustab pala meeleolu.

12. Väljendab oma mõtteid kunstiliste vahenditega.

13. Teab õpitud helivältuste ning pauside tähendust ja kasutab neid tegevustes.

Õppeaine sisu ja eeldatavd õpitulemused 1. klassis

Muusikatundide nädalatundide jaotumine

1. klassis 2 tundi

Õppeaine sisu

1. Ettevalmistus noodilugemuseks

2. Meetrum, Pulss, rõhulised ja rõhuta helid

3. Noodijoonsetik, joon, vahe

4. Fermaat

5. Taktijoon, Takt , 2/4, 3/4 tm, lõpujoon ja kordusmärk

6. Astmed alumine SO. RA JA JO, LE, MI, SO, RA, ÜLEMIE JO

Eeldatavad õpitulemused

1. Tunneb 2- ja 3-osalist taktimõõtu kuulmise ja noodi järgi;
2. Oskab kasutada taktijoont, lõpumärke, kordusmärki
3. Tunneb õpitud rütmivorme ning oskab neid kasutada rütmiülesannete lahendamisel ja rütmi improvisatsioonide loomisel TA, TI-TI, TA-A (2-löögiline noot), TA-A-A (3-löögiline noot) 1- ja 2-löögiline paus
4. Tunneb õpitud astmeid ning oskab neid kasutada laulmises
5. Oskab kasutada musitseerimisel märke p, f, tunneb märke diminuendo, cresc.
6. Oskab neid musitseerimisel kasutada.

Muusikaajalugu ja muusika kuulamine

Tunneb rõõmu muusika kui kunstiliigi vastu.

C.Saint-Saens -Loomade karneval

Marsilaulud analüüs

Lõiming:

Eesti keel:

Teksti tähenduse mõistmine, diktsioon, teksti rütmistamine.

Teksti loomine.

Sõnavara, väljendusoskus.

Laulutekstide autorid.

Eeldatavad õpitulemused

Oskab kirjeldada muusikateose meeleolu ja karakterit

Teab mõistete luuletaja, helilooja solist, ansambel, koorijuht, dirigent, orkester tähendust

Matemaatika:

Laulu vorm, taktimõõt, mälu.

Helipikkused ja –kõrgused.

Muusikapala vorm.

Kunst:

Oma mõtete väljendamine joonistades muusikat kuulates.

Kõlavärvid.

Kehaline kasvatus:

Loomulik kehahoid ja hingamine

Kehapill

Koordinatsioon.

Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes läbi kujundliku hindamise – laulmine, pillimäng, õpilase aktiivsus tunnis, esinemised kooliüritustel.

Kasutatav õppevara

K. Anier, M. Muldma Muusikamaa. Heino Kaljuste JO-LE-MI, Youtube

Õpitulemused I kooliastme lõpus

I kooliastme lõpetaja:

Osaleb muusikalistes tegevustes.

Laulab loomuliku häälega, õige hingamise ja kehahoiuga.

Laulab eesti rahvalaule ning peast oma kooliastme ühislaule (Eesti hümn, „Mu koduke“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“, „Lapsed tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“, „Kevadpidu“).

Mõistab ja väljendab muusikapala sisu ja meeleolu.

Õpib tundma astmeid alumisest so-ülemise le-ni

Kasutab väikekannelt või plf

Kasutatav õppevara

Muusikaõpik - K. Anier, Maia Muldma Muusikamaa. CD-plaadid, Youtube.

Rändnoot, tahvel, JO-LE-MI tabel

Õppeaine sisu 2. klassis

Ajaline maht 3 tundi nädalas

Laulmine: Väljendusrikas laulmine loomuliku häälega. Õige hingamine, kehahoid, selge diktsioon. Osalevad kooride tegevuses.

Arendab muusikalist mõtlemist ja eneseväljendusoskust

Muusikaline kirjaoskus

Viiulivõti

Kõrgendus- ja madaldusmärk.

Oskab kirjutada 4 taktilisi diktaate

Rütm LI-LI-L-LI. Punkteeritud rütm 1 löögi ulatuses. Dünaamika märgid.

Nootide vältusnimed. p, f

Pentatoon astmerida

Pidekaar. Nootide pärisnimed c,d,e

Oskab kasutada kirjalikult modulatsioone.

Pillimäng: Kasutab keha-, rütmi ja plaatpille kaasmängides ning iseseisvates palades.

Omalooming: Improviseerib. Loob rütmilisi kaasmänge.

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

Kirjeldab kuulatavat muusikat. Tutvub lähemald R. Pätsi ja R. Eespere loomingu ja tegevusega.

Tšaikovski Aastajad

Teab instrumentaal- ja vokaalmuusika mõisteid.

Muusikaline kirjaoskus

Tunneb helivältusi TA, TI-TI, TA-A-A ja 1-löögine paus, 1/8 paus, poolpaus, punkteeritud rütm 1 ja 2-löögi ulatuses. Helistikud ja astmete ja c, d, e madaldamine ja kõrgendamine.

Vältusnimed

Õpitulemused 2.klassi lõpus

Laulab kahehääelseid laule

Laulab vabalt, emotsionaalselt.

Laulab peast kooliastme ühislause.

Laulab eesti rahvalaule (sh regilause).

Mängib laulude saateks keha- ja rütmipille.

Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi

Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plf mänguvõtteid

Oskab kirjeldada kuulatavat muusikat.

Tunneb ja oskab kasutada õpitud astmeid, helivältusi ja rütmifiguure.

Tunneb õpitud muusikalisi oskussõnu.

Huvitub muusikast nii koolis kui väljaspool kooli (kontserdi-, teatrikülastused).

Kasutatav õppevara

K.Anier, M.Muldma Muusikamaa. H.Kaljuste JO-LE-MI. Youtube

Rändnoot, Tahvel, JO-LE-MI tabel, klaviatuuri tabel

Muusikaõpetus 3.klass – muusika süvaõpe

1. Musitseerib aktiivselt

2. Kahehäälnelaulmine, osalevad kooride tegevuses ja laulupidudel

3. Muusikaliste väljendusvahendite kasutamisoskus praktilises musitseerimises ja muusika kuulamisel

4. Muusikalise kirjaoskuse süvendatud arendamine

5. Meloodia laulmine käemärkide, cde, rändnoodi relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi

6. Meeleolu väljendamine, muusika kuulamisel, liikumise kaudu

7. R.Pätsi ja H.Kaljuste didktilised printsiibid, milles on harmooniliselt ühendatud Z.Kodaly meetod, C.Orffi ja E.Jaques-Dalcroze 'i muusikaõpetuse süsteem

8. Muusika süvaõppe rühmad õpivad ühes tunnis nädalas, vahetustega, eri õpetajate juhendamisel muud instrumenti.

Õppeaine sisu 3.klassis

Ajaline maht 3 tundi nädalas

Eeldatav õpilaskontingent on 2.klassi õppekava läbinud õpilane.

Laulmine: Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni tekitamise ja selge diktsiooniga.

Muusikaline kirjaoskus

Muusikaline kirjaoskus: Kordab rütmifiguure LI-LI-LI-LI ja Tii-LI ning 2-löögilist pausi.

Laulab JO- ja RA-astmerida (duur ja moll harmooniline, meloodiline astmerida).

Sünkoobi mõiste

Taktimõõdu ülemine ja alumine number

Tai-ti rütm. Lõiming matemaatikaga.

Toonika, subdominant dominant mõiste

ja bemollide kordamine, kasutamine, bekaar.

Kromaatiline helirida duuris.

Alteratsiooni mõiste – tunneb noodist võtmemärke (helistikud) ning juhuslikku alteratsiooni.

Mitmehäälsuse arendamine – oskab kasutada musitseerimesel märke pp, p, mp, ff, f, mf.

Tunneb dim, cresc, legayo, staccato, jm lihtsaid mõisteid

a,d,e harm ja meloodiliste moll helilaadide laulmine, kirjutamine c,d,e-ga

Intervallide õppimine – p.1 - p.8

8- taktiliste diktaatide kirjutamine

Muusika kuulamine

Laulude ja karakterpalade – oskab kirjeldada muusikateose meeleolu ja karakterit

Vokaal ja instrumentaalmuusika – eristab neid keel-, puhk- ja löökpillide esituses

A.Pärt, G.Ernesaks, M.Häma, W.A.Mozart

Hääle arendamine

Õige kehahoid – laulab ilmekalt, vaba ja loomuliku hingamise ning sekge diktsiooniga

Kaanonid. 2-häälsed laulud. Eesti ja teiste rahvaste rahvalaulud –

Eesti hümn, L.Wirkhaus “Tiliseb aisakell”, G.Ernesaks “Rongisõit”, Aasal õitseb mahlakann, Kellakaanon, Põha öö, Oh, mina väike mehikene, Kammertoon.

Pillimäng, omalooming

Kasutab keha-, rütmi ja plaatpille kaasmängudes ning iseseisvates palades.

Improviseerib oma meloodiaid nii meloodiliselt kui rütmiliselt. Loob rütmilisi kaasmänge.

Õppekäigud

Kontserdi või muusikateatri külastus – avaldab arvamust väljendades muusikalisi teadmisi ja muusikalist oskussõnavara

Õpitulemused 3.klassi lõpus

1. Laulab vabalt, emotsionaalselt.
2. Laulab peast kooliastme ühislaulu.
3. Laulab vanu regilaule.
4. Mängib laulude saateks keha- ja rütmipille
5. Oskab kuumise järgi tunda valsit ja polka erinevust

6. Oskab kirjeldada kuulatavat muusikat.
7. Tunneb õpitud muusikaliike ja heliloojaid.
8. Tunneb ja oskab kasutada õpitud astmeid ja rütmifiguure.
9. Oskab ehitada lihtsaid intervale. Süngoop.
10. Oskab kirjutada oma meloodiaid ja laulda.
11. Huvitub muusikast nii koolis kui väljaspool kooli (kontserdi-, teatrikülastused).
12. Oskab kirjutada rütmiharjutusi.

Kasutatav õppevara

Muusikaõpik K. Anier, M. Muldma. CD-plaadid, Youtube.

H. Kaljuste JO-LE-MI laulik

Õpitulemused I kooliaasta lõpus

I kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

Kujundlik hindamine

Õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes vastava ainekavas taotletavaid õpitulemusi.

Kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, muusikalist kirjaoskust, muusika kuulamist, muusikalugu. Õpilase aktiivsust ning tunnist osavõttu.

Õpilase aktiivset osalemist koolikooris. Osalemist lauluvõistlusel ning kooli esindamist konkurssidel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

MUUSIKAÕPETUS II KOOLIASTMES

4. klass - muusika süvaõpe

1. Omandab süvendatult muusikalise kirjaoskuse
2. Õpilane on tunnis aktiivne ja arendab enese väljendusoskust
3. Loovuse ja improvisatsiooni arendamine läbi pillimängu ja rütmilise tegevuse kaudu
4. Austab erinevaid rahvuskultuure ning teab ja hoiab neid
5. Oskab anda hinnanguid muusikale kasutades muusikalist sõnavara
6. Teadvustab muusikateoste autorlust ning teab youtube reegleid

Ajaline maht

3 tundi nädalas

Aine eesmärgid

1. Kahe- ja kolmehäälese laulmise rakendamine muusikatunnis ja kooris
2. Pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos muusitseerides
3. Teab ja oskab kasutada muusikalist oskussõnavara
4. Relatiive (JO-LE-MI) ja absoluutse (c,d,e) kasutamine ja oskus siduda noodist laulmisel. Teravrütm ja 1/8 paus, 1/16
5. Kontserdil, muuseumis jm käimine ning õppekäigud. Analüüs
6. Süvaõppe klassid osalevad ansambli – ja kooritöös. Vajadusel ka soololaulus.

Ajaline maht

3 tundi nädalas. Eeldatav õpilaskontingent 3.klassi õppekava läbinud õpilane

Muusikaline kirjaoskus

1. Eeltakt, tempo, metronoom, vältusnimed – tunneb taktimõõte kuulmise ja noodipildi järgi
2. Helilaadid – dooria – teab tunnuseid ja oskab laulda astmemudeliga
3. Helistikud A ja Es –duur . Kolmkõala pöörded. – T, T6, T46 .Põhikolmkõlad T,S,D
4. Intervallid – oskab ehitada antud noodist üles ning alla. Oskab laulda astmemudelitega.
5. Mitmehäälsus – oskab laulda ja tunneb võmemärke järgmistel helistikel:
C-A, F-d, G-e, D-h, B-g, A ja Es
6. Modulatsioon. Paralleelsed helistikud. Samanimelised helistikud –
oskab noodipildi järgi leida modulatsioone, paralleelseid ja samanimelisi helistikke.
7. Intervallid- oskab laulda mudeleid ja ehitada.
8. Sekvents – oskab ise koostada meloodiaid. Teab ja leiab noodipildi järgi sekventsi.

Muusikalugu ja muusika kuulamine

1. Hääleliigid - oskab eristada kuulmise järgi. Teab erinevaid hääleliike.
2. Kooriliigid – teab mudilas-, laste-, poiste, mees-, nais- ja segakoore. Oskab eristada kuulmise järgi
3. Erinevad pillirühmad – puhk-, löök- ja keelpillide mõisted. Samuti klahpillid
4. Eesti rahvalaulud, -tantsud, -pillid – oskab iseloomustada eesti rhl, -tantse, -pille ja -ansambleid. Teab Eesti tuntud koore ja koorijuhte.

Hääle arendamine

1. Õpitud oskuste süstemaatiline harjutamine ning kinnistamine –
Laulab oma hääle omapära arvestades loomulikukehahoiu, hingamise, selge diktsiooniga. Püüab laulda puhta intonatsiooniga ja sobitada oma hääle ansamblisse
2. Mitmehäälsuse arendamine + ostinatod – vastavd laulud.
Laulud “Karussell”, Paljudel laevadel meremehed- dooria
Eesi hümn
3. Kaanonid – Säask, Prantsuse kaanon, Saksa rhl “Kana” A-duur 1/8 paus

Pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming

1. Keha, rütmi ja plaatpillide mängimine – kasutab keha ostinatodes või muud pilli mängides.
2. Kandle, plf või mu pillil mängimine – seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga.
Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ning oskusi.
3. Muusika karakteri ja meeleolu väljendamine läbi liikumise –
Kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamisel loovliikumist.
4. Omalooming – mõtleb lihtsaid meloodiaid ning esitab õpitaval pillil-

Õppekäigud

1. Kontserdi või muusikateatri külastus – arutleb ja analüüsib suuliselt.
2. Kasutab muusikalist oskussõnavara

Kontroll ja hindamine

Vastavalt Tallinna 21.Kooli hindamisjuhendile .

Kasutatav õppevara

K.Anier, M.Muldma ja H.Kaljuste JO-LE-MI
Rändnoot, tahvel, klaviatuur, JO-LE-MI tabel

Lõiming

Matemaatika- taktimõõt, vältused
Eesti keel, loodusõpetus – lauludele teksti mõtlemine
Kehaline kasvatus – liikumine tunnis jne

Muusikaõpetus 5.klass - muusika süvaõpe

1. Muusika süvaõppes taotletakse muusikalise kirjaoskuse teadlikku ja süvendatud omandamist
2. Loovuse arendamine
3. Väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese kultuuri ja igapäevaeku rikastajana
4. Teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust. Suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia keskkonda arvestades enda tegevusi youtube kasutamisel.
5. Arendab muusikalist analüüsivõimet, muusikaliste väljendusvahendite kasutamisoskust praktilises musitseermises muusika kuulamisel.
6. Tunneb huvi muusika kui kunstiiligi vastu ning kujundab enda esteetilisest maitset

Aine eesmärgid

1. Kahe- ja kolmehäälse rakendamine laulmisel nii muusikatunnis kui koolikooris laulmisel
2. Relatiivse ja absoluutsete helikõrguste kasutamine noodist laulmisel. Prima vista!
3. Pillimänguoskuse rakendamine laulude saadeteks üksi ja koos musitseerides
4. Teatris, kontserdil ja muuseumis käimine, õppekäigud
5. Süvaõppe klassi õpilased osalevad soolo-, ansambli- ja koorilaulu töös

Ajaline maht

2 tundi nädalas. Eeldatav õpilaskontingent 4.klassi õppekava läbinud õpilased

Õppeaine sisu

Muusikaline kirjaoskus

1. Helivältused, vastavad pausid, rütmid – mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust erinevate taktimõõtude puhul. Oskab neid kasutada rütmülesannete lahendamisel.
2. Taktimõõdud $2/4$, $3/4$, $4/4$, $3/8$, $6/8$ – oskab eristada $1/4$ ja $1/8$ taktimõõtu
3. Helilaadid, helistikud, omalooming – früügia helilaadi mõiste, mudel, laulmie astmetega. Meloodiate kirjutamine. fis ja c – mollide õppimine kirjutamine, laulmine, meloodiate kirjutamine.
4. Harmoonia ja juhuslikud alteratsioonimärgid – t, s, D; t, t₆, t₄₆ laulmine, kirjutamine. Oma meloodiate kirjutamine, kasutades alteratsiooni märke (juhuslikud).
5. Diktaadid – oskab kirjutada mälu ja klaveri järgi
6. Rütmi- ja meloodiaharjutused – teab nootide asukohti väikese okt g – teise okt g₂-ni nii noodijoonestikul kui klaviatuuril. Oskab kasutada #, bemolli ja bekaari.
7. Triool – tunneb ja teab ühe löögi ulatuses triooli.
8. Intervallid ja pöörded – oskab ehitada ja kasutada pöörded.

Muusikalugu ja muusika kuulamine

Koor ja kooriliigid – tea kooride tekkimise ajalugu, mõistab laulupeo traditsiooni ja selle tähendust.

1. Orkester ja orkestri liigid – teab Eesti esimesi orkestreid ja nende asutamise sajandit. Teab dirigendi ülesannet ja oskab nimetada Eesti dirigente.
2. Teab mõitsid partituur ja partii. Oskab nimetada orkesti liike ja mängibaid pillirühmi
3. Eesti rahvamuusika, eesti rahvalaul – teab regilaulu ja uuema rahvalaulu põhitunnused. Oskab võrrelda regilaulu, uuemat rahvalaulu ja rahvalikke laule. Teab rahvapille ja oskab neid tunda pildi ning kõla järgi. Oskab nimetada rahvatantse.

Hääle arendamine ja laululine materjal

1. Seniste oskuste süstemaatiline harjutamine ja kinnistamine ning teadlik rakendamine õpitavates lauludes – laulab oma loomuliku häälega, õige kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Laulmine on väljendusrikas. On teadlik häälehoiu vajadusest nii üksis, ansamblis kui ka kooris.
2. Regilaul ja uuem rahvalaul – tunneb eesti rahvalaule
3. 3-häälsed laulud – ansamblilaul. Laulab peast eesti hümn, Eesti lipp, Kui Kungla rahvas, Mu isamaa armas, Püha öö

Pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming

1. Keha, rütmi ja plaatpillidel mängimine – kasutab neid pille kaasmängudes ja ostinatodes.
2. Kandle või plokkflöödi mänguoskuse arendamine – kasutab õigeid mänguvõtteid. Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.
3. Muusika karakteri ja meeleolu väljendamine läbi liikumise – oskab tantsida Kaera –Jaani. Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone kasutades astmemudeleid.

Õppekäigud

Kontserdi ja/või muusikateatri külastus – arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suuliselt või kirjalikul viisil.

Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Tallinna 21. Kooli hindamisjuhendile [LINK](#)

Hinnatakse

Õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalises tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi.

Kõiki muusikaõpetuse komponente – laulmist (ka prima vista), muusikalist kirjaoskust, muusika kuulamist, õpilase aktiivsust ning tunnist osavõttu.

Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooli üritustel, lauluvõistlustel ning kooli esindamist konkurssidel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

II kooliastme muusika süvaõppe klassi lõpetaja

1. On omandanud muusikalise kirjaoskuse algtaseme
2. Kasutab noodist laulmisel relatiivseid ja absoluutseid helikõrgusi.
3. Oskab kooris laulda harmooniliselt (kahe-kolmehäälselt)
4. Osaleb muusikalistes tegevustes: laulmine, pillimäng, muusika kuulamine, liikumine.
5. Oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu).
6. Oskab kasutada muusikalisi oskusi ja teadmisi.
7. Mõistab autorsuse tähendust.
8. Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat.
9. Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas.

Kasutatav õppevara

Rändnoot, tahvel, noodivihik, H.Kaljuste JO-LE-MI, H.Roos "Muusikaõpik 5.klassile"

Muusikaõpetus 6. klass - muusika süvaõpe

1. Omandab süvendatult muusikalise kirjaoskuse
2. Musitseerib aktiivselt, arendab muusikalist mõtlemist ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid
3. Arendab loovust ja improvisatsioonivõimet laulmise, rütmilise tegevuse ja pillimängu kaudu.
4. Arendab muusikalist analüüsivõimet, muusikaliste väljundite kasutamisoskust praktilises musitseerimises ja muusika kuulamisel.
5. Oskab anda hinnanguid muusikale ning põhjendada oma muusikalisi eelistusi, kasutades muusikalist sõnavara.
6. Teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning sihtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia keskkonda.
7. Rühmatöö oskuse arendamine läbi video (pillid, omalooming, jm).

Aine eesmärgid

1. Kahe-neljahäälse laumise rakendamine ning prima vista laulmine nii klassi- kui kooritunnis.
2. Relatiivse ja absoluutse helikõrguste sidumine noodist laulmisel
3. Pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides.
4. Teatris, kontserdil ja muuseumis käimine.
5. Süvaõppe klassi õpilased osalevad soolo-, ansambli- ja koorilaulu töös.

Muusikaõpetuse ainekava 6. klassis – süvaõpe

Ajaline maht 2 tundi nädalas.

Eeldatav õpilaskontingent – 5.klassi õppekava läbinud õpilased

Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused.

Muusikaline kirjaoskus

1. Helivältused, taktimõõdud, pausid – oskab ja teab 2/2 tm tähendust. Teab nootide vältusnimesid ja arütmisilpe. Oskab ise kirjutada rütmiharjutusi.
2. Helilaadid dooria, früügia, lüüdia – oskab ja tunneb nend helilaadide mudeleid.
3. Harmooniline duur – oskab kirjutada ja laulda.
4. Uued helistikud As-f, E-cis – oskab ja teab võtmemärke. Oskab ehitada T,S,D ja T, T6, T46 ka mollis.
5. Laulude laulmine nii relatiivses kui absoluutses süsteemis – oskab noodispildi järgi tunda helistikke ja tunneb võtmemärke.
6. Modulatsioon – oskab noodipildi järgi tunda ära, kus on modulatsioon, kus kaldumine.
7. <2 lahendusega p.4 duuris ja mollis – oskab ja teab mudeleid ja oskab ehitada kirjalikult
8. Bassivõti – tunneb bassivõtme noote c-c1
9. Vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon.
10. Pilliliigid
11. Muusika oskussõnad – teab nende tähendust ja oskab lauludes kasutada.

Muusikalugu ja muusika kuulamine

1. Rahvuslik ärkamisaeg – teab, millal oli Eesti rahvuslik ärkamisaeg ja milles see väljendus. Oskab nimetada ärkamisaegseid kultuuritegelasi ja nende tegevuse tähtsust.
2. Esimene üldlaulupidu
3. Eesti heliloojad tänapäeval – teab ja tunneb neid
4. Öölaulupeod – teab laulavat revolutsioonist ja öölaulupidudel lauldavatest lauludest.
5. Euroopa rahvaste muusika.
6. Laulude ja instrumentaal karakterpalade kuulamine.

Hääle arendamine ja laululine materjal

1. Seniste oskuste süstemaatiline harjutamine ja kinnistamine ning teadlik rakendamine uutes õpitavates lauludes – laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Laulab väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest.
2. Eesti rahva- ja rahvalikud laulud – rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi- rühmas ja kooris lauldes. Laulab eakohaseid kahe- neljahäälseid laule.
3. Laulud 20.saj ja eesti levimuusikast – laulab peast Eesti hümn, Eesti lipp, Kas tunned maad, Kui Kungla rahvas, Mu isamaa armas, Püha öö
4. Kaanonid – mitmehäälsuse arendamine.

Pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming

1. Keha , rütmi- ja plaatpillide mängimine
2. Improvisatsiooni loomine keha, rütmipillidel. Kandle, plf või kitarrimängu oskuse arendamine.
3. Rütmilised, meloodilised kaasmängud- kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.
4. Rühmatöös õpetaja vahetamine. Kandlemängijad ühe õpetaja tunnis, plf mängijad tsamal ajal teise õpetaja tunnis. Õpetajate vahetus pilliõppeks.
5. Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plf mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga.

Omalooming

1. Õpilane lähtub R.Pätsi ja H.Kaljaste didaktilis-metoodilistest printsiipidest, milles on ühendatud Z.Kodaly meetod.
2. Kautab improvisatsioonides astmemudeleid.
3. Loob oma meloodiaid, kasutades luuletajate või luues oma teksti.

Õppekäigud

Kontserdi, teatri või muuseumi külastus – lühikokkuvõtte kirjutamine nähtust, kasutades muusikalisi teadmisi ja oskussõnavara. Arutleb, analüüsib konterti vm.

Kontroll ja hindamine

Hindamine vastavalt Tallinna 21.Kooli hindamisjuhendile.

Hinnatakse õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi.

Hinnatakse kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, muusikalist kirjaoskust, muusika kuulamist ja muusikalugu. Arvestatakse ka õpilase aktiivsust tunnis ning kodus tehtud töid.

Õpilaste aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliürituste, lauluvõistlustel ning kooli esindamist konkurssidel. Arvestatakse õppekava osana koondhindamisel.

II kooliastme muusika süvaõppe klassi lõpetaja

1. Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
2. Laulab kahe kuni neljaäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
3. Laulab koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
4. Oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
5. Oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu)
6. Kasutab laule õppides relatiivseid ja absoluutsid helikõrgusi.
7. Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
8. Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades.
9. kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorluse tähendust;
10. eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
11. leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas.

Muusikaõpetus 7.klass - muusika süvaõpe

Ajaline maht

2 tundi nädalas

Eeldatav õpilaskontingent on 6 .klassi muusika süvaõppe õppekava läbinud õpilased

Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Muusikaline kirjaoskus

1. Helivältused, pausid – mõistab helivältuste, rütmifiguuride, pauside tähendust 2/2, 3/4, 3/8, 6/8, 4/4
2. Helilaadid miksolüüdia - oskab mudelit, teab tunnuseid ja tunneb ära klaveri järgi mängides.
3. <4 lahendustega molli ja duuri – teab mudelit, oskab ehitada. Oskab määratleda helistikke intervallide ehitamisel.
4. Rütmi ja meloodiaharjutused – oskab ise kirjutada, teades ja tundes õpitud helistikke ning rütme.
5. Tempo – ja dünaamikamärgid – mõistab tempo- ja dünaamikamärkide tähendust ning oskab neid kasutada noodist laulmises.
6. Vorm muusikas – kahe ja kolmeosaline lihtvorm, rondo, variatsioon – kuualb ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose vormilist ülesehitust (AB, ABA, rondo, variatsioon).
7. Kromaatiline moll helilaad – mudel ja kirjutamine.

NB! II kooliastme õpitu kordamine – ettevalmistamine 7.klassi tasemetöök

Muusikalugu ja muusika kuulamine

1. Laulude ja instrumentaalsete karakterpalade kuulamine.
2. kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
3. kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
4. kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
5. On tutvunud maailma rahvaste muusikaga - Araabia, Juudi, Austraalis, Hiina, Jaapan Indoneesia: Bali ja Jaava saar muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;
6. iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
7. Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega. Intellektuaalse omandi kasutamine sh internet.
8. Helide maailm, heliefektid – teab heli omadusi ning nende seoseid füüsika (herts, detsibell) ja inimese anatoomiaga (kuulmis- ja valulävi).

Hääle arendamine ja laululine materjal

Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Seniste oskuste süstemaatiline harjutamine ja kinnistamine ning teadlik rakendamine uutes õpitavates lauludes – laulab oma hääleomapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga. Laulab väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoide häälemurde perioodil. Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes.

Eesti rahvalaulud, laulupeod – osaleb laulupeo repertuaari õppimisel.

1. Mitmehäälsed laulud – osalise bassivõtme kasutamine murdealistel noormeestel. Ea – ja teemakohased ühe- kuni neljahäälsed laulud, kaanonid nii eesti kui muus keeles (vastavalt vajadusele).
2. Laulud – Eestlane olen ja eestlaseks jään, Eesti hümn, Jää vabaks Eesti meri, Laul Põhjamaast

Pillimäng, muusika liikumine ja omalooming

1. Keha , rütmi ja plaatpillide mängimine – kasutab keha -, rütmi- ja plaatpille, plf või kannelt kaasmängudes ja/või ostinatodes.
2. Kitarri lihtsamad akordimänguvõtted
3. Muusikateooria sidumine praktikaga, mida toetavad rühmade puhul erinevad õpetajad – rühmade vahetus.

Õppekäigud

Kontserdi või/ ja muusikateatri külastus – arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaalamuste kohta suulisel, kirjalikul või mõnel muul viisil.

Internet – kasutab ja teeb rümatööd ning esitleb klassile (digipädevus).

Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Tallinna 21.Kooli hindamisjuhendile.

Õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi

Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, esinemist kooli üritustel, lauluvõistlustel, konkurssidel või olümpiaadidel, arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

Kõiki muusikaõpetuse komponente – muusikaline kirjaoskus, laulmine prima vista jne.

Õppeaine kirjeldus III kooliastmes

III kooliastmes on tähelepanu keskmes õpilaste iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid.

Klassitunnis **lauldakse** nii ühe kui ka mitmehäälselt, kooris kahe- või neljahäälselt.

Süvendatakse **pillimänguoskusi** ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarriga akordmänguvõtted.

Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise **omaloomingu** ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksi kui ka rühmatöona. Õpilaste huvi toetamiseks pop- ja rokkmuusika vastu tuleks leida koolis ansambli mängu harrastamise võimalusi.

Muusikat kuulates on tähtis kujundada kuuldu põhjal oma arvamus ning seda põhjendada nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika **oskussõnavarale**.

Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste oskuste kaudu ning seda rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes. Õpilaste isikupärast **esinemisoskust** toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms). Et arendada kuulamiskogemust, kujundada kontserdi küllastamise kultuuri ning avardada silmaringi, küllastatakse kontserte ja muusikaetendusi ning käiakse mitmesugustel **õppekäikudel**, kohtutakse paikkonna, aga ka Eesti tuntud heliloojate ja interpretidega.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming III kooliastmes

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Tutvumine kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseeruvast maailmas. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusika- ja kunstiüritustel.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tutvutakse kunstide mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus, kunstidega seotud ametite ja elukutsetega, võimaldatakse vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt küllastades loomeettevõtteid. Õpilastele tutvustatakse ainevaldkonnaga seotud erialasid ja edasiõppimise võimalusi.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskond. Info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ning heliline kujundamine.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning ideesid katsetama ja ellu viima.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ning töökeskkonnas toime tuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus. Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju.

Lõiming

Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmiste, samas süvendatakse ja visualiseeritakse neid teadmisi. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad..

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Loodusained. Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

Sotsiaalsained. Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tehnoloogia. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

Digitaalne keskkond. Õpilane tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid internetis, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Õpilane teeb esitlusi erinevate programmidega ja oskab lisada linke, helifaile, pilte, videosid.

Õpitulemused III kooliastme lõpus

Põhikooli lõpetaja:

osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;

laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt hääle omapärast;

laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;

mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;

oskab kuulata ennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;

oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule; kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid JO-LE-MI) kui ka absoluutseid (c,d,e);

rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;

väljendab kuulnud muusika kohta arvamust ning kasutab seisukohta põhjendades ja muusikapalu nii suuliselt kui ka kirjalikult analüüsides muusikalist oskussõnavara;

leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;

väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;

teab autoriõigusi ning nendega kaasnevat õigusi ja kohustusi, huvitub muusikaalasest tegevusest ning väärtustab seda ja osaleb kohalikus kultuurielus;

omab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest, ametitest ja võimalustest muusikat õppida;

kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

Projektid ja praktilised tööd 7. klassis

1. Loovtööd, muusikalised esitused, omaloomingulised katsetused;
2. Esseid õpitavate maade heliloojate ja interpretide kohta;
3. Kunstinädal, aktiivõppepäevad;
4. Õppekäigud teatrisse, kontserdile, muuseumisse jne.

Kasutatav õppevara (kirjandus, veebilehed ja muud allikad)

Muusikaõpik VII klassile (A.Sepp, A.Skuin, K.Sepp)

Muusikaõpik VII (R.Kangro) – vajadusel

NB! 7.klassi lõpus tasemetöö

Muusikaõpetus 8. klass - muusika süvaõpe

Ajaline maht 1 tund nädalas

Eeldatav õpilaskontingent on 7.klassi muusika süvaõppe õppekava läbinud õpilane

Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Suunaõpe

1.Vokaalmuusika

2.Instrumentaalmuusika

Aine eesmärgid

Kolme- ja neljahäälsuse rakendamine laulmisel nii muusikatunnis kui kooris.

Relatiivsete ja absoluutsete helikõrguste kasutamine noodist laulmisel

Pillimänguoskuse rakendamine

Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine

Teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud

Süvaõppe klassi õpilased osalevad soolo-, ansambli- ja koorilaulu töös ning muusikaõpetuse olümpiaadidel. Laulupeo aastatel osalemine ettelaulmistel ning laulupidudel.

Muusikaõpetus 8.klass- süvaõpe

Muusikaõpetuse ainekava (sisu) ja eeldatavad õpitulemused 8.klassis

Muusikaline kirjaoskus

1. Helivältsused, pausid – pided, tervarütmid, süngoobid ühe ja kahe löögi ulatuses. Trioolid ühe ja kahe löögi sees.
2. Vahelduv taktimõõt, liittaktid – mõistab taktimõõdu tähendust ja vältsunimesid
3. 32-ik noot – tunneb noodipildis.
4. Intervallid – noon, deetsim
5. Helistikud Des-b – teab võtmemärke, oskab kirjutada kromaatilist helirida.
6. Bassivõti

Hääle arendamine ja laululine materjal

1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoitu häälemurdeperioodil;
2. Mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust õpitud helistikes noodist lauldes ning kasutab neid laulu õppimisel. Oskab siduda ka absoluutse süsteemiga;
3. kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
4. osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
5. Laulab ea- ja teemakohaseid ühe- kuni neljahäälsid laule ning eesti ja teiste rahvaste laule;
6. Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Kalevite kants” (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär).

Pillimäng

1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või kuuekeelset väikekannelt, kitarr, plf vm pilli kaasmängudes ja/või ostinatodes;
2. Rakendab musitseerides kitarr lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
3. kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.
4. Vokaalmuusika rühma ja instrumentaalmuusika rühmade koostöö, lõiming

Muusikaline liikumine

1. Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
2. Väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

Omalooming ja muusikaline liikumine

1. Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
2. Loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
3. Loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne);
4. Väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

5. Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid

6. Muusika kuulamine

Muusika kuulamine

1. Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;

2. Eristab rokk- ja popmuusikat;

3. Eristab kõla ja kuju järgi klahvpille ning elektrofone;

4. Teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke);

5. Tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;

6. On tutvunud Eesti ning valikuliselt Hispaania, Ladina-Ameerika, Põhja Ameerika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;

7. Autleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;

8. Tunneb autoriõigusi ja nende kaasnemaid kohustusi intellektuaalse omandi

Projektid ja praktilised tööd 8. klassis

1. Loovtööd, muusikalised esitused, omaloomingulised katsetused;

2. Esseed õpitavate maade heliloojate ja interpretide kohta;

3. Kunstinädal; aktiivõppepäevad;

4. Õppekäigud teatrisse, kontserdile, muuseumisse jne;

5. Esitluste koostamine IT vahenditega ja klassikaaslastele esitlemine

6. Ajajoone koostamine elektroonilisena: www.dipity.com

7. Töölehtede koostamine, kasutades Microsoft Word'i või Google'i otsingut

Kasutatav õppevara (kirjandus, veebilehed ja muud allikad)

Muusikaõpik VIII klassile (A.Sepp, A.Skuin, K.Sepp)

Muusikaõpik VIII (R.Kangro) vajadusel

Internet

Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Tallinna 21.Kooli hindamisjuhendile

Hinnatakse -

Õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi

Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooli üritustel, lauluvõistlustel ning kooli esindamist konkurssidel või olümpiaadidel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

Muusikaõpetus 9.klass – muusika süvaõpe

Õppeaine sisu 9. klassis ja õpitulemused 9. klassi lõpus

Ajaline maht

1 tund nädalas

Eeldatav õpilaskontingent on 8.klassi muusiak asüvaõppekava läbinud õpilane
Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Laul

- 1.Laulab väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoitu häälemurdeperioodil;
- 2.Mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid laulu õppimisel, laulab ka prima vista ning kasutab ka absoluutset helisüsteemi.
- 3.Kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes
- 4.Osaleb laulurepertuaari ettevalmistavas protsessis
- 5.Laulab ea- ja teemakohaseid ühe- kuni nelja- ja enamhäälseid laule ning kaanoneid Eesti ja teiste rahvaste laulud;
- 6.Laulab peast kooliastme ühislauke: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Saaremaa valss” (R. Valgre), „Kalevite kants” (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär).

Pillimäng

- 1.Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti, kuuekeelset väikekannelt, kitarri vm pille kaasmängudes ja/või ostinatodes, samuti vokaalgrupiga laulmisel;
- 2.Rakendab musitseerides kitarri lihtsamaid akordmänguvõtmeid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- 3.Kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

- 1.Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2.Väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale

Muusika kuulamine

- 1.Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2.Eristab džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- 3.Eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise;
- 4.Teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke);
- 5.Tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 6.On tutvunud Eesti ning valikuliselt Prantsuse, Itaalia, või Aafrika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 7.Arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 8.Tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

- 1.Heliväljendused, rütmifiguurid ja pausid - mõistab tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; mõistab taktimõõtude õpitud taktimõõtude ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu ning alla breve tähendust ning arvestab neid musitseerides;

2. kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega- c,d,e,)
3. Ges-es. Fis-dis – teab võtmemärke kasutades kvindi või kvardiringi
4. Teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt; mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.
5. D7 ja pöörded – oskab laulda ja kirjutada D7 ja tema pöörded õpitud helistikes.
6. Praktiline harmoonia – akordimärgid, kasutamine.
7. Helilaadid- laulmine ja kirjutamine

Projektid ja praktilised tööd 9. klassis

1. Loovtööd, muusikalised esitused, omaloomingulised katsetused;
2. Esseed õpitavate maade heliloojate ja interpretide kohta;
3. Kunstinädal; aktiivõppepäevad;
4. Õppekäigud teatrisse, kontserdile, muuseumisse, jne;
5. Esitluste koostamine IT vahenditega ja klassikaaslastele esitlemine
6. Ajajoon koostamine elektroonilisena: www.dipity.com
7. Töölehtede koostamine, kasutades Microsoft Word'i või Google'i otsingut

Kasutatav õppevara (kirjandus, veebilehed ja muud allikad)

- Muusikaõpik (A. Skuin, K. Sepp)
Muusikaõpik (A. Sepp, I. Garšnek, J. Ojakäär)
Muusika 9. klassile (E. Karp)

Omalooming

1. loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaadpillidel;
2. kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
3. loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;

Õppekäigud

1. arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
2. kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Muusikaõpetuse nädalatundide jaotumine III kooliastmes

- 7 klassi 2 tundi
8.klassis 1 tund
9.klassis 1 tund

Õppeaine kirjeldus III kooliastmes

III kooliastmes on tähelepanu keskmes õpilaste iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid.

Klassitunnis **lauldakse** nii ühe kui ka mitmehäälselt, kooris kahe- kuni nelja või enamhäälselt.

Süvendatakse **pillimänguoskusi** ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarriga akordmänguvõtteid.

Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise **omaloomingu** ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksi kui ka rühmatööna. Õpilaste huvi toetamiseks pop- ja rokkmuusika vastu tuleks leida koolis ansamblimängu harrastamise võimalusi.

Muusikat kuulates on tähtis kujundada kuuldu põhjal oma arvamus ning seda põhjendada nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika **oskussõnavarale**.

Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes. Õpilaste isikupärast **esinemisoskust** toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms). Et arendada kuulamiskogemust, kujundada kontserdi külastamise kultuuri ning avardada silmaringi, külastatakse kontserte ja muusikaetendusi ning käiakse mitmesugustel **õppekäikudel**, kohtutakse paikkonna, aga ka Eesti tuntud heliloojate ja interpreetidega.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming III kooliastmes

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Tutvumine kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseerivas maailmas. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusika- ja kunstiüritustel.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus, kunstidega seotud ametite ja elukutsetega, võimaldatakse vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt külastades loomeettevõtteid. Õpilastele tutvustatakse ainevaldkonnaga seotud erialasid ja edasiõppimise võimalusi.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond. Info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ning heliline kujundamine.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning ideesid katsetama ja ellu viima.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ning töökeskkonnas toime tuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus. Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju.

Lõiming

Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmiste, samas süvendatakse ja visualiseeritakse neid teadmisi. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad..

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Loodusained. Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

Sotsiaalsained. Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tehnoloogia. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

Digitaalne keskkond. Õpilane tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid internetis, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Õpilane teeb esitlusi erinevate programmidega ja oskab lisada linke, helifaile, pilte, videosid.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse Tallinna 21.Kooli hindamisjuhendist. Eesmärgiks on õpilase terviklik areng ning ja muusikalise võimete toetamine ja loovuse arendamine läbi erinevate tegevuste.

Hindamisel lähtutakse ainevaldkonnas taotletavatest pädevustest:

õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades taotletavaid õpitulemusi

Kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, muusikalist kirjaoskust, muusika kuulamist, aga ka õpilase aktiivsust ning tunnist osavõttu.

Teadmiste ja oskuste rakendamine musitseerimisel;

Väärtustatakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel;

Tunnustatakse lahenduste erinevusi ja väärtustatakse õpilaste isikupära.

Hinnatakse õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ja väljaspool kooli, lauluvõistlustel ning kooli esinadamist konkurssidel või olümpiaadidel.-arvestatakse koondhindamisel.

Õpitulemused III kooliastme lõpus

Põhikooli lõpetaja:

1.osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;

- 2.laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt hääle omapärast;
- 3.laulab koolikooris ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
- 4.mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 5.oskab kuulata ennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides;
- 6.suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 7.oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke;
- 8.kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid JO-LE-MI), absoluutseid ning oskab lulda ka prima vista.
- 9.rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid. Oskab kirjutada oma meloodiaid või laulukesi.
- 10.väljendab kuuldud muusika kohta arvamust ning kasutab seisukohta põhjendades ja muusikapalu nii suuliselt kui ka kirjalikult analüüsides muusikalist oskussõnavara;
- 11.leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 12.väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 13.teab autoriõigusi ning nendega kaasnevaid õigusi ja kohustusi, huvitub muusikaalasest tegevusest ning väärtustab seda ja osaleb kohalikus kultuurielus;
- 14.omab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest, ametitest ja võimalustest muusikat õppida;
- 15.kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

KUNSTIÕPETUSE AINEKAVA

Õppeaine kirjeldus I kooliastmes

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Olulisel kohal on õpilase loovuse, eneseväljendusoskuse ning isikupära arendamine. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist. Aine õppimise osad on:

- uurimine ja oma ideede arendamine;
- väljendusvahendite loov rakendamine;
- mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud õppimise osad on omavahel orgaaniliselt ja tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoskuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti sidemetest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemi kui ka võtmeha ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks. Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Õppetegevus ei ole kunstis suunatud ühesuguste teoste loomisele. Õppeprotsess ja ülesanded peavad olema sellised, et iga laps leiaks ja säilitaks omapära, väljendusjulguse ja loomisrõõmu. Õppeaine iseloomust lähtuvalt on selle raames toimuvad tegevused väga mitmekesised: kujutamine ja kujundamine, konstrueerimine, eneseväljendus erinevate meediumide abil, töövõtete tutvumine ja erinevate töövahendite kasutamine grafiitpiliatsist digitaaltehnikani, arutelud ja analüüsid, visuaalse materjali otsimine nii klassiruumis kui väljaspool seda, näituste külastamine ja näituste korraldamine jne. Õppesisu punkte ei käsitleta kindlas järjekorras, vaid omavahel kombineerituna. Kunsti ainekava ei sisalda tööülesandeid. Kunstiõppes on kesksel kohal õpilase aktiivne tegutsemine – uurimuslik tutvumine nähtuste ja seostega ning uute teadmiste saamine või rakendamine praktilises loomingulises töös. Nii kujutamise kui kujundamise ülesannetes puututakse alati kokku teose ülesehituse ja vormiküsimustega, teose loomine toob sisse tehnikate ja tehnoloogiaküsimused. Ülesannete ainestik või kontekst tuleb igapäevaelust või kunstiajaloo. See pakub võimalust nii infootsinguks kui ka teoste võrdlemiseks. Praktilise töö eel, ajal ja/või järel arutletakse teose sisu, vormi, sõnumite ja tõlgenduste üle. Tähtsam kui spetsiaalsete teadmiste ja tehnikate omandamine, on see, et visuaalsed mõtlemis- ja väljendusviisid saaksid osaks õpilaste maailmast. Kunstiõppes tuleb maksimaalselt kasutada ära õpilaste erinevaid kogemusi, toetuda erinevatele meeltele, viibida realselt erinevates keskkondades, anda õpilastele võimalus kogemusi ja kujutlusi sõnadesse panna. Kunstis on teema eelkõige kujutamisinestik, teose sisu ja sõnumiga seotu. Ainestikku leitakse kõikvõimalikest valdkondadest. Ainekava praktiliste tööde teemasid ei määratle. Ülesanded olema temaatilised,

ent teema aitab panna õpitavat mõtestatud ja lapsele lähedasse emotsionaalsesse konteksti. Mida nooremad õpilased, seda enam aitavad väljapakutud teemad tööd alustades mõtteid koondada ja oma lahendusi leida. Õppegevus ei ole kunstis suunatud ühesuguste teoste loomisele. Õppeprotsess ja ülesanded on sellised, et iga laps leiaks ja säilitaks omapära, väljendusjulguse ja loomisrõõmu. Kunstiainete sisu, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

- teadmised kunstidest (analüüs);
- erinevate kunstide seostamine (süntees);
- ainealane (verbaalne) keel;
- loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine);
- kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);
- oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);
- kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

Õpilastele tuleb anda võimalus osaleda hindamisprotsessis. See õpetab töid analüüsima ja erinevaid lahendusi väärtustama. Soovitav on kasutada õpimapi või portfoolio formaati. Samuti toetab õpilaste kaasamine positiivse minapildi kujunemist ja ajendab õpilasi aktiivselt õppeprotsessis osalema. Hindamine toimub vastavuses koolis vastuvõetud hindamisjuhendile. Tunni lõpul analüüsitakse valikuliselt mõningaid õpilastöid, kuulatakse ka klassikaaslaste arvamusi. Oluline on ka märgata õpilase arengut ja ka seda hinnata. Tähtis on, et õpilastele on teada, mida ja kuidas hinnatakse, et õpilased teaksid hindamiskriteeriume. Õpilaste loovtööde hindamisel on oluline innustav tagasiside, milles tuleb erilist rõhku panna kujundavale hindamisele õppimisprotsessi vältel ning selle hindamise lõpptulemusele. Loovülesandeid hinnates tuleb tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Seda saab toetada tööde esitlemisel tunnis ja näitustel.

Õpitulemused I kooliastme lõpus

3. klassi lõpetaja:

- Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi.
- Tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.
- Leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni.
- Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid.
- Tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle kasutades õpitud ainemõisteid.

- Seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid.
- Kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid, tuleb toime nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuuri- ja õppekeskkondades ning teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

Õppeaine sisu 1. klassis

1. Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, rütm). Erinevad kunstitehnikad (joonistamine, kollaaž).
2. Reaalsed ja virtuaalsed kunstikeskkonnad, meediakeskkonnad, Kunstiteoste vaatlus, nendest rääkimine. Kunstiteosed kohalikus muuseumis / kunstigaleriis. Kunstiteoste, visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus.
3. Disain igapäevaelus: tarbevorm keskkonnas.
4. Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed ning nende arvestamine kujundamisel. Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.
5. Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esile toomine kujutamisel.
6. Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning –vahendid (kollaaž). Õlipastelli tehnikate töövõtted.
7. Lähiumbruse ehituskunst. Erinevate kunstitehnikate kasutamine (vormimine). Templitrüki tehnika materjalid, töövõtted ning -vahendid.
8. Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esile toomine kujutamisel.
9. Lähiumbruse loodus. Looduse objektide iseloomulikud tunnused ja peamise esiletoomine.

Õpitulemused 1. klassi lõpus

1. Tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.
2. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.
3. Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise töövõtteid ning tehnikaid, väärtustab enda töödest erinevaid lahendusi.
4. Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi.
5. Leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni.
6. Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid, väärtustab enda töödest erinevaid lahendusi.
7. Tunneb lähiumbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid.
8. Tajub eseme vormi ja funktsiooni seost, seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid.

Õppeaine sisu 2. klassis

1. Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esile toomine kujutamisel. Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes.

2. Akvarellistide tööde tutvustus. Akvarelltehnika töövõtted ning töövahendid. Akvarelli näidete kriitiline vaatlemine, arutlemine ja oma arvamuste põhjendamine. Akvarelltehnika töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine.
3. Looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esile toomine kujutamisel. Lindude ja elukeskkonna kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes. Segatehnika töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine.
4. Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm). Joonistamistehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine.
5. Erinevad lõikamistehnikate ja paberi kasutamise töövõtted. Erinevad paberi kasutamise töövõtted.
6. Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, ruum, rütm). Kujundustööde teostamine.
7. Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning –vahendid. Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (vormimine).
8. Guaššmaali töövõtted ning –vahendid. Geomeetrilise vormi kujutamine.
9. Pildiline jutustus: illustratsioon, koomiks.
10. Esemete ja iseloomulikud tunnused ning peamise esile toomine kujutamisel.
11. Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed ning nende arvestamine kujundamisel.
12. Kollaažitehnika töövõtted ning -vahendid.
13. Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
14. Arhitektuur ja keskkond. Disain igapäevaelus. Lähiumbruse keskkonna, ehituskunsti ja disaini näidetega tutvumine. Makettide teostamine.
15. Kunstiteosed kohalikus muuseumis ja ajalooliste kunstitehnikate tutvustus.

Õpitulemused 2. klassi lõpus

1. Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi. Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu.
2. Tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.
3. Leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.
4. Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid, väärtustab enda töödest erinevaid lahendusi.
5. Tunneb lähiumbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid.
6. Tajub eseme vormi ja funktsiooni seost, seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid.
7. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. Oskab käituda keskkonnasäästlikult.

Õppeaine sisu 3. klassis

1. Virtuaalsed kunsti- ja meedia-keskkonnad. Visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus. Pildistamise töövõtted ning vahendid. Visuaalse kultuuri näidete (reklaamide, filmide, arvutimängude jne) kriitiline vaatlemine, arutlemine ja oma arvamuste põhjendamine. Infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel.
2. Esemete iseloomulikud tunnused ning peamise esile toomine kujutamisel.
3. Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, vorm, rütm). Joonistamistehnika materjalid, töövõtted –vahendid.
4. Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (värv). Värviringi värvid. Erinevate guašmaalitehnikate töövõtted. Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed. Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.
5. Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esile toomine kujutamisel. Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm). Pildiline jutustus (koomiks, animatsioon).
6. Kunstiteosed kohalikus muuseumis ja ajaloolise kunstitehnika tutvustus. Kunstimuuseumi külastus. Arutelud pärast kunsti-muuseumi külastust.
7. Trükis igapäevaelus. Looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esile toomine kujutamisel. Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, vorm, ruum, rütm).
8. Lähiümbruse loodus ja ehituskunst. Lähiümbruse keskkonna ja ehituskunstiga tutvumine. Materjalide, töövahendite ja töökooha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.
9. Keskkonnasõbralik tarbimine.

Õpitulemused 3. klassi lõpus

1. Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi.
2. Tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.
3. Leiab kujutatava kõige iseloomulikumat jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni.
4. Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid, väärtustab enda töödest erinevaid lahendusi.
5. Tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid.
6. Tajub eseme vormi ja funktsiooni seost, seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid.
7. Kasutab ohutult töömaterjale, -vahendeid ja kunstitehnikaid loominguks eneseväljenduseks.
8. Peab silmas pildi kompositsioonireegleid, märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas.
9. Kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid, tuleb toime nii reaalses kui ka virtuaalses kultuuri- ja õppekeskkonnas ning teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.

Kunsti nädalatundide jaotumine II kooliastmes

- 4. klassis 1 tund
- 5. klassis 1 tundi
- 6. klassis 1 tundi

Õppeaine kirjeldus II kooliastmes

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku suhtumist. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist. Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab loovalt läheneda probleemidele ja väärtustab erinevaid lahendusi.

Aine õppimise osad on:

- uurimine ja oma ideede arendamine;
- väljendusvahendite loov rakendamine;
- mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud õppimise osad on omavahel orgaaniliselt ja tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoscuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti sidemetest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemi kui ka võtmehna ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

1. lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
2. võimaldatakse õppida üksi ja rühmas, kasutades erinevaid õppemeetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile;
3. toimuvad uurimuslikud ja loovad rühma ja visuaalsed tööd, ühise tulemuse nimel koostöö;
4. kasutatakse loovalt kunstitehnikaid, diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni;

5. kasutatakse mitmekesist õpikeskkonda, diferentseeritud õppeülesandeid: ateljee, loodus- ja linnakeskkond, muuseumid, näitused, arvutiklass, virtuaalkeskond jne;
6. rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid materjale ning töövahendeid;
7. seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist.

II kooliastmes tutvutakse teadlikumalt kunsti aluste ja kunstilooga ning luuakse sildu kunstiajaloo ja tänapäeva vahel. Pööratakse rohkem tähelepanu ümbritseva maailma edasiandmisele loomingulistest kunstitöodes. Õpilasi juhatakse valikuid tegema ning otsima pildimaterjali, et kasutada seda abivahendi või lähtekohana. Kunstiteoste ja visuaalse kultuuri näidete analüüsimine toetab kriitilise mõtlemise ja ainealase keeleoskuse arendamist.

Oluline on eksperimenteeriv ja uuriv käsitlus, mis toetab laste spontaanset eneseväljendust ning julgustab märkama ja vaatlema erinevaid nähtusi. Loovtööde ainekust ammutatakse nii oma elust, lähiümbrusest kui ka kunstiloost. Teadmised ja tehnilised oskused omandatakse loova tegevuse käigus. Kunstiteostest rääkimine toetab oma seisukoha, tolerantsuse ning väärtushinnangute kujunemist. Koostöö- ja arutlusoskuste arendamiseks kasutatakse lisaks individuaalsetele töödele rühmatöid.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming II kooliastmes

Kunstiainetes on võimalik kaasata kõiki õppekava läbivaid teemasid, neist mõnega on seotus tugevam kui teistega. Teemad „Väärtused ja kõlblus” ning „Kultuuriline identiteet” on kunstiainetele eriomased. Teemaga „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” seonduvad kunstides oma võimete ja huvide teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiatega, sh õpioskuste omandamine. Tutvutakse kunstide mitmekülgsel väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.

Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon” on seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvat tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist. Eelnevaga haakub samuti läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus” lõimimine kunstide õppesse.

Kunstiainetes teadvustatakse kunstitegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju, neist võivad alguse saada elu jooksul püsivad harrastused. See lõimub nii elukestva õppe põhimõtte teadvustamise kui ka läbiva teemaga „Tervis ja ohutus”. Kunstides kasutatakse paljusid materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe. Kunstide eriline panus teemade „Keskkonna ja jätkusuutlik areng” ning „Teabekeskond” käsitlemisel on valdkondliku vaatenurga lisamine. See hõlmab mitmekülgsel oskusi nagu informatsiooni leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ja heliline kujundamine.

Ainetevaheline lõiming

1. Matemaatika: liitmine, lahutamine, korrutamine, jagamine, mahtude tajumine (geomeetriline kompositsioon, värvisegude tabel, geomeetrilised kujundid). Matemaatikas tegeletakse selles vanuseastmes juba analüüsi, sünteesi ja üldistusega, mis tähendab, et ka kunstitunnis on aeg vabaneda stampkujutistest, samas arendades

- oskust muuta keerulised kujundid märgisarnasteks. Matemaatikas küllaliski teoreetiline pinnalaotus võiks kunstiõpetustunnis praktikaks saada.
2. Loodusõpetus: aastaegade vaheldumine ja sellest tingitud muutused looduses värvilised lehed, sügismaastik), konkreetsed taimed ja loomad, nende kuju ja käitumise iseärasused (lemmikloom, puu, õunapuu, kevadlilled, rohhtaimed). Õpitakse tähele panema esemeid ja loodust enda ümber, osatakse vaadelda ning näha elus ja eluta maailma omavahelisi suhteid. Teatakse aastaegade vaheldumisega seotud muutusi looduses, tuntakse loomi, linde, puid lilli. Uuritakse lähiümbrust ja igapäevaelu nähtusi esimeses kooliastmes, teises arendatakse nähtu uurimist ja järelduste tegemist, kolmandas kirjeldatakse nähtut-loetut kvantitatiivselt ja suhtutakse saadud informatsiooni analüütiliselt. Pole raske tõmmata paralleele kunstis toimuvaga.
 3. Käsitöö: kavandite valmistamine tehnoloogia valdkonna õppeainete tundideks. Tuntakse looduslikke materjale ja osatakse neid kasutada. Osatakse voolida (savist) ja liimida. Kunsti lõimimine tehnoloogiaõpetuse, käsitöö ja kodundusega on iseenesestmõistetav ja vajalik. Tihtilugu moodustavad nende ainete õpetajad koolis omaette aineühenduse vms ja koostöö on igapäevane. Kõigis neis ainetes tegeletakse esimeses kooliastmes rohkem meisterdamisega, teises kooliastmes kerkivad üles disaini- ja kujundusprobleemid ning kolmandat kooliastet võib leiutajateks pidada.
 4. Koos kehalise kasvatusena arendab kunstitund kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat ja koordinatsiooni. Liikumisasendite kujutamisel on sport asendamatu teema.
 5. Emakeele tundides on õpitud mõistetest arusaamist. Tuntakse tähtpäevi, muinasjutte, illustreeritakse raamatute põhjal joonistatud. Nagu kirjanduslikus loomes, peaks teise astme kunstitöös olema enesestmõistetav teadlikult olulise ja iseloomuliku esiletõstmine üldmulje nimel, detaili ja terviku suhe. Sõnade mitmetähenduslikkusest tekkivad sõnamängud, luule ja riimid, lausetest moodustuvad kujutluspildid loovad kunstile ainuomase kujundliku, märgilise, tingliku maailma.
 6. Ajalugu algab 5. klassis ja kuuenda lõpuks on jõutud Jeesus Kristuseni. Selged on mõisted Akropol, Trooja sõda, Colosseum, amfiteater, piibel – suurepärase teemad kunstitunniks, olgu tegu rääkimise-näitamise või joonistamisega. Seitsmendast üheksanda klassini täienevad teadmised veelgi: romaani stiil, gooti stiil, renessanss, absolutism, fašism, kommunism, küüditamine, Euroopa Liit.
 7. Muusikaõpetuses on omandatud algteadmised rütmist, meeleolu loomisest ja õpitud muusikat kuulama. Kujundlikku, sünteesivat ja intuiitivset mõtlemist arendavad kunst ja muusika käsikäes. Esimese kooliastme muusikatundides püütakse kujutada erinevaid karaktereid, laulmisele lisatakse muusikaline liikumine – rahvatants ja laulumängud. Teises kooliastmes otsitakse muusikalisele omaloomingule erinevaid väljendusvahendeid.
 8. Ühiskonnaõpetuses osatakse teha vahet tegelikul faktil ja arvamusel. Selgeks saab reklaami manipuleeriv olemus. Käsitletakse mõisteid plagiaat, viitamine, tsitaat, võõra teose kasutamisega seotud vastutus ja autoriõigus, mis eelkõige tänu internetile on saavutanud globaalse probleemi mõõtme.

Hindamine

Hindamisel tuleb alati lähtuda õpilase isiklikust arengust ning toetada õpilase eneseväärikustunde arengut. Hindamine peab olema individuaalne, aus ja mitmekülgne, võimaldades igal õpilasel näidata oma oskusi eri moel. Hindamine toimub vastavuses koolis vastuvõetud hindamisjuhendile. Ülekaalus on positiivsed suulised hinnangud. Tunni lõpul

analüüsitakse valikuliselt mõningaid õpilastöid, kuulatakse ka klassikaaslaste arvamusi. Hinded pannakse iga valmis töö eest ja kokkuvõttev hinne veerandi lõpul. Oluline on ka märgata õpilase arengut ja ka seda hinnata. Arvestada õpilaste loomulikke eeldusi ja kaasatöötamise võimekust.

Tähtis on, et õpilastele oleks selge mida ja kuidas hinnatakse, et nad teaksid hindamiskriteeriume. Õpilast innustab see, et ta saab ise püstitada endale eesmärged, hinnata töötulemusi ning kanda vastutust oma õpitulemuste eest. Hindamise ülesanne on vastastikuse dialoogi ja tagasisidega toetada õpilast nii, et ta oleks võimeline looma realistliku pildi endast, tunnistades nii oma positiivsed omadusi kui ka nõrkusi. Õpilaste loovtööde hindamisel on oluline innustav tagasiside, milles tuleb erilist rõhku panna kujundavale hindamisele õppimisprotsessi vältel ning selle hindamise lõpptulemusele.

Loovülesandeid hinnates tuleb tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Seda saab toetada tööde esitlemisel tunnis ja näitustel. Õpilaste mõtlemisvõime arenemist näitab tema suutlikkust oma tähelepanekuid, ideid, otsuseid ning lahendusi suuliselt ja kirjalikult väljendada. Selleks tuleks kunstitunnis luua turvaline, salliv ja julgustav atmosfäär, kus igal õpilasel on võimalus esitada oma mõtteid ja lahendusi. On ju loovülesanded tihti iseloomult analüütilised ega oma ühte ainuõiget lahendust.

Hindamine ja tagasiside mängib kunsti õppeaines olulist osa õpilase eneseusalduse kujundamisel. Samuti toetab see õpilase enesetunnetuse, identiteedi ja suhtlusoskuse arenemist ning suutlikkust visuaalses keskkonnas toime tulla.

Õpitulemused II kooliastme lõpus:

1. Tunnetab oma kunstivõimeid ja huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid; oskab kasutada ohutult töömaterjale, -vahendeid ja kunstitehnikaid loominguks eneseväljenduseks; kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid.
2. Loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab; rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, animatsioon); leiab loovülesannetes erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid toetusvõimalusi, põhjendab valikuid.
3. Oskab kujutada liikuvaid figure; kujundab ja kujutab nii vaatluse kui ka oma ideede põhjal, peab silmas pildi kompositsioonireegleid.
4. Oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure; märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga.
5. Mõistab kultuuriväärtuste ja keskkonna kaitse olulisust, ökoloogilisust.
6. Oskab kunstiteoseid lihtsas vormis kirjeldada ja oma eelistusi põhjendada.
7. Väärtustab enda töödest erinevaid lahendusi; leiab infot erinevatest teabeallikatest.
8. Märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas, oskab märgata sõnumeid ja märke analüüsides meediat ja reklaami.

Õppeaine sisu 4. klassis

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

1. Uurimuslik ja loov koostöö. Teoste esitlemine, valikute põhjendamine.
2. Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine.

3. Värv kui väljendusvahend.
4. Liikumise kujutamine. Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad.

Pildiline ja ruumiline väljendus

1. Ruumilisuse edastamise võtted.
2. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
3. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
4. Ümbrus, erinevad majad linnas ja maal.
5. Asjad, esemete suurussuhted.
6. Inimesed tegevuses, portree ja meeleolu.
7. Geomeetria, kubistlikus stiilis pilt.

Disain ja keskkond

1. Probleemipõhine lähteülesanne.
2. Trükiste, filmide, arvutimängude, koomiksitate ja reklaamide pildikeele ning graafilise disaini kujundusvõtete uurimine ja kriitiline võrdlemine.
3. Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses.
4. Märk. Liiklusmärkide analoogial põhinev uute märkide kujundamine.
5. Kiri, (trüki-) tähtede kujundamine.

Meedia ja kommunikatsioon

1. Kunstiteoste, arvutimängude, filmide, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine.
2. Liikumisillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
3. Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.
4. Foto, digitaalgraafika, video ja animatsiooni kasutamine lähiümbruse uurimisel.

Kunstikultuur

1. Kunstiteose analüüs. Kunstiürituste, kaasaegse kunsti näituste külastamine ja nähtu mõtestamine. Erinevad mineviku ja nüüdiskunst tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused.
2. Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
3. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.

Materjalid, tehnikad

1. Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega.
2. Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine.
3. Maal – akrüül- jt kattevärvide, õlipastellid.
4. Skulptuur, pehmed materjalid nt savi või saepurumass.
5. Graafika – Faktuurpilt, materjalitrükk. Heledusastmed värvipliiatsitega.

Õpitulemused 4. klassi lõpus

1. Tunnetab oma huvisid ja võimeid.

2. Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi.
3. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid.
4. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia).
5. Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi, mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust.
6. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid.
7. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.

Projektid ja praktilised tööd 4. klassis

Osavõtt erinevatest joonistusvõistlusest, kooli kunstinädala üritustest, kunstinäituste külastamine, muuseumitundides õpitu kokkuvõtted klassi- ja koolinäitustel. Muuseumide ja galeriide funktsioonid. Erinevad projektid koostöös eesti keele ja loodusainete õpetajatega aktiivõppepäevadel. Lõiminguprojektid eesti keele ja teiste ainetega jooksvalt. Arendatakse edasi ja täiendatakse I kooliastmel läbitud kunstipedagoogilisi suundumusi.

Kasutatav õppevara

- Erinevad näidised õpilaste töödest;
- jaotusmaterjalid tööjuhustega;
- arvutiklass koos tarkvaraga;
- videoprojektor, puutetundlik tahvel.

Lisaõppekirjandus

- Gabral, H. (2004). Kunst 4.-6 klassile. Koolibri .
- Gabral, H., & Pöldemaa, T. (1999). Kunstiõpetuse õpik põhikooli esimesele astmele. Koolibri.
- Linke, U. (1998). Joonistamine - nägemise kool.
- Muutuv kunsti ainekava - rõhuasetused ja tähelepanekud. (2010). Allikas: http://www.oppekava.ee/images/a/ac/Muutuv_kunsti_ainekava.pdf
- Noormaa, A. (2006). Kunstis koos lastega. Koolibri .
- Puutetahvel 2008-2013 klassiõpetajale. (kuupäev puudub). Allikas: <http://www.tps.edu.ee/materjalid/tehnika/index.html>
- SumoPaint. Allikas: <http://www.sumopaint.com/home/?lang=21>
- Tammis, I., & Lutsepp, E. (2010). Eesti tikand.
- Vahter, E. (2004). Tuultega võidu. Avita .
- Watt, F. (2003). Uus kunstiraamat noortele.
- Viirand, T. (1984). Kunstiraamat noortele.

Õppeaine sisu 5. klassis

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

1. Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine.
2. Värv kui väljendusvahend.

3. Realistlikkus ja abstraktsus kunstis.
4. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid.

Pildiline ja ruumiline väljendus

1. Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine.
2. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
3. Loodus *versus* arhitektuur (uuslinn ja puud vms).
4. Ühe eseme erinevate osade suhe.
5. Lihtsad proportsioonireeglid, peamised näoproportsioonid.
6. Kera, silindri, tahuka kujutamine.

Disain ja keskkond

1. Trükiste, filmide, arvutimängude, koomiksitate ja reklaamide pildikeele ning graafilise disaini kujundusvõtete uurimine ja kriitiline võrdlemine.
2. Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses.
3. Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis
4. Märk kui stilisatsioon, piltkiri.
5. Šrifti ja pildi sidumine tervikuks.

Meedia ja kommunikatsioon

1. Kunstiteoste, arvutimängude, filmide, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine.
2. Liikumisillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Foto.
3. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis. Linnaruumi detailide, märkide ja kirjade kogumine (pildistamine) ja analüüsimine. Tootereklaam.

Kunstikultuur

1. Kunstiteose analüüs. Kunstiürituste, kaasaegse kunsti näituste külastamine ja nähtu mõtestamine. Erinevad mineviku ja nüüdiskunst tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused.
2. Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
3. Konstrueeriv kunst (kubism, juugend, Art Deco)
4. Sõled, kapad, kirstud.

Materjalid, tehnikad

1. Visandamine ja kavandamine.
2. Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega.
3. Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine.
4. Monokroomne maalimine (tint jt).
5. *Papier-mache* vms.
6. Papitrükk. Muustritega pinnakatmine.

Õpitulemused 5. klassi lõpus

1. Tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid.
2. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. Reklaam ja meedia).
3. Mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust.
4. Analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes.
5. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid.
6. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.

Projektid ja praktilised tööd 5. klassis

Osavõtt erinevatest joonistusvõistlustest, kooli kunstinädala üritustest, kunstinäituste külastamine, muuseumitundides õpitu kokkuvõtteid klassi- ja koolinäitustel. Muuseumide ja galeriide külastamine. Lõiminguprojektid eesti keele ja teiste ainetega jooksvalt.

Kasutatav õppevara

- Erinevad näidised õpilaste töödest;
- jaotusmaterjalid tööjuhustega;
- arvutiklass koos tarkvaraga;
- videoprojektor, puutetundlik tahvel.

Lisaõppekirjandus

1. Adamson, A., & Adamson, J. (2002). *Kunstiõpik gümnaasiumile*. Argo.
2. Kivirand, T. (1991). *Kompositsiooniga seotud mõisteid*.
3. Laanemäe, K., Lüsi, A., Tšekulajeva, J., & Purre, A. (2011). *Tähelepanu! Valmis olla! KUNST!*
4. Leesi, L. (2003). *Kunstilugu koolidele*. Avita.
5. Raudsepp, I. (2002). *Kunstiõpetuse tööraamat 7. klassile*. Avita.
6. Rehepapp, M. (2012). *Disainispikker. Tööraamat õpetajale disaini õpetamiseks*. Eesti Kunstiakadeemia.
7. Vikat, M., Treier, H., & Raudsepp, I. (2005). *Muusika ja kunsti õpetamisest*. Argo.

Õppeaine sisu 6. klassis

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

1. Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine.
2. Värv kui väljendusvahend.
3. Realistlikkus ja abstraktsus kunstis.
4. Sõnumite ja emotsioonide edastamine, oma tööde võrdlus kunstiajaloo-näidetega.

Pildiline ja ruumiline väljendus

1. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.
2. Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine.
3. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
4. Hoonete erinevused ajastute ja funktsiooni järgi. Taevas.
5. Pöördkehad jt mahulised esemed.
6. Inimese liikumisasendid. Keha mahulisus. Pea profiilis.
7. Eseme jaotamine geomeetrilisteks kehadeks

Disain ja keskkond

1. Probleemipõhine lähteülesanne.
2. Trükiste, filmide, arvutimängude, koomiksitate ja reklaamide pildikeele ning graafilise disaini kujundusvõtete uurimine ja kriitiline võrdlemine.
3. Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses.
4. Märk kui sümbol (nt sodiaagi-märgid).
5. Šrift varjuga, ruumiline kiri.
6. Foto, digitaalgraafika.

Meedia ja kommunikatsioon

1. Kunstiteoste, arvutimängude, filmide, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine.
2. Liikumisillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
3. Valgus, vari ja värv objekti vormi edasi-andmisel. Vormimuutusest tulenev tähenduse muutus.

Kunstikultuur

1. Kunstiteose analüüs. Kunstiürituste, kaasaegse kunsti näituste külastamine ja nähtu mõtestamine. Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused.
2. Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
3. Kunst käsikäes ajalootunniga (kauged kultuurid, antiik)
4. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.

Materjalid, tehnikad

1. Visandamine ja kavandamine.
2. Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine.
3. Digitaalsete tehnikate katsetamine.
4. Segatehnikad.
5. Materjalide kombineerimine.
6. Heledusnüansid mustvalges grafiidijoonistuses.

Õpitulemused 6. klassi lõpus

1. Rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne).
2. Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid.
3. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja ikt vahendeid.
4. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.
5. Märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas.

Projektid ja praktilised tööd 6. klassis

Osavõtt erinevatest joonistusvõistlustest, kooli kunstinädala üritustest, kunstinäituste külastamine, muuseumitundides õpitu kokkuvõtteid klassi- ja koolinäitustel. Muuseumide ja galeriide külastamine. Lõiminguprojektid eesti keele ja teiste ainetega jooksvalt.

Kasutatav õppevara

- Erinevad näidised õpilaste töödest;
- jaotusmaterjalid tööjuhustega;
- arvutiklass koos tarkvaraga;
- videoprojektor, puutetundlik tahvel.

Lisaõppekirjandus

- Adamson, A., & Adamson, J. (2002). *Kunstiõpik gümnaasiumile*. Argo.
- Kivirand, T. (1991). *Kompositsiooniga seotud mõisteid*.
- Laanemäe, K., Lüsi, A., Tšekulajeva, J., & Purre, A. (2011). *Tähelepanu! Valmis olla! KUNST!*
- Leesi, L. (2003). *Kunstilugu koolidele*. Avita.
- Raudsepp, I. (2002). *Kunstiõpetuse tööraamat 7. klassile*. Avita.
- Rehepapp, M. (2012). *Disainispikker. Tööraamat õpetajale disaini õpetamiseks*. Eesti Kunstiakadeemia.
- Vikat, M., Treier, H., & Raudsepp, I. (2005). *Muusika ja kunsti õpetamisest*. Argo

Kunstiõpetuse nädalatundide jaotumine III kooliastmes

- 7. klassis 1 tund
- 8. klassis 1 tund
- 9. klassis 1 tund

Õppeaine kirjeldus III kooliastmes

III astmes omandatakse teoreetilisemal tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest (sümbol, allegooria, tsitaat jne) kui ka vormilistest (värv, valgus ja vari, perspektiiv, kompositsioon jne) väljendusvahenditest. Loomingulistest töodes katsetatakse uusi meediume ning väljundeid; seatakse järjest rohkem endale ise ülesandeid; mängitakse vormielementide ja

väljendusvahenditega teose isikupära ning sõnumi huvides. Teadlikumalt võetakse eeskujuks kunstiteoseid ja -stiile, analüüsitakse teoseid ning otsitakse visuaalset ja verbaalset infot. Kunsti käsitletakse visuaalse ning sotsiaalse keskkonna osana. Kunst kui õppeaine on oma olemuselt mittelineaarne, õppesisu punkte käsitletakse õppes omavahel tihedalt põimunult. Nende võimalike kombinatsioonide lõputu arv eeldab õpetaja loovust ja teadlikkust valikute tegemisel.

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele. Kunstidega tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiivse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab loovalt läheneda probleemidele, väärtustab erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisus, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

1. teadmised kunstidest (analüüs);
2. erinevate kunstide seostamine (süntees);
3. ainealane (verbaalne) keel;
4. loominguiline eneseväljendus (loomine, esitamine);
5. kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);
6. oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus)
7. kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

Kunstide valdkond võimaldab kõiki üldpädevusi loomulikult lõimida igapäevasesse õppetöösse nii teooria kui ka praktika kaudu.

1. Väärtuspädevus. Kunstid rõhutavad kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi identiteedi osana. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate temade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunste eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.
2. Sotsiaalne pädevus. Kunstiainete uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine ja ühistes kunstiprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist. Kunstiained teadvustavad inimese kui kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning

- jätksuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.
3. Enesemääratluspädevus. Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainestik ning sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ja toetada oma identiteedi väljendamist loomingus.
 4. Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.
 5. Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstides referatiivsete ja uurimistöde koostamine eeldab teabetekstide mõistmist ning juhib kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (teksti, joonist, skeemi, tabelit, graafikut). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.
 6. Matemaatikapädevuse arengut toetavad kunstides rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi; samuti analüüsida kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.
 7. Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad kunstides individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunstide valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest.

Läbivad teemad III kooliastmes

Kunstiainetes on võimalik kaasata kõiki läbivaid teemasid, kuigi mõnega on seotus tugevam. Teemad „Väärtused ja kõlblus” ning „Kultuuriline identiteet” on kunstiainetele eriomased. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel. Tähtis on noorte endi osalemine õpilastööde näitustel.

Teemaga „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” seondub kunstides oma võimete ja huvide teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiatega, sh õpioskuste omandamine. Tutvutakse kunstide mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.

Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon” on seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.

Eelnevaga haakub samuti läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus” lõimimine kunstide õppesse. Kunstides julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist.

Kunstiainetes teadvustatakse kunstitegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju, neist võivad alguse saada elu jooksul püsivad harrastused. See lõimub nii elukestva õppe põhimõtte teadvustamise kui ka läbiva teemaga „Tervis ja ohutus”. Kunstides kasutatakse paljusid materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe. Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele. Kunstide eriline panus teemade „Keskkonna ja jätkusuutlik areng” ning „Teabekeskond” käsitlemisel on valdkondliku vaatenurga lisamine. See hõlmab mitmekülgseid oskusi nagu info leidmine kunsti kohta, visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

Ainetevaheline lõiming III kooliastmes

Väärtushoiakute kujundamine ja maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine. Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus). Kunstide kaudu saab eriti hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi ja loovust nüüdisühiskonna innovatsiooni allikana.

Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunstid, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.

Ainete sisust lähtuvate seoste esiletoomine:

1. sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;
2. emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;
3. loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;

4. matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);
5. käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);
6. kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

Kuna selles eas on õpilased eriti tundlikud hinnangute ja hinnete suhtes, tuleks hinnata õpilasi väga läbikaalutult ja delikaatselt, mitte pärssides nende huvi kunstitegevuse suhtes. Peamiselt hinnata osalemist protsessis, loovust ja pealehakkamist.

Õpitulemused III kooliastme lõpus

1. Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust.
2. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid.
3. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga.
4. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid.
5. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle.
6. Mõistab disaini kui protsessi

Õppeaine sisu 7. klassis

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

1. Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne.
2. Mäng vormi, reeglite ja tähendustega. Teksti ja pildi koosmõju.
3. Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöös (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
4. Tehnoloogia ja kunst. Keskkond ja kunst. Kommunikatsioon kunstis.
5. Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid, tehnika, ümbrus (kontekst), sõnum jne.

Pildiline ja ruumiline kujutamine:

1. Teatud kujutamisevõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil).
2. Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooniallikana.
3. Kadreerimine, pildiplaanid, detailid.
4. Tänav, taluõu jne (maja välisdetailid).
5. Ruumi kolm mõõdet. Oma-, langev-, poolvari. Värvide vastastikune mõju.
6. Inimene perspektiivis, pea rakursis, näo detailid.

7. Geomeetiline kujund sümbolina.

Disain ja keskkond

1. Disaini liigid. Ergonoomika, moodul-süsteemid, sihtgrupp jt mõisted.
2. Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.
3. Geomeetriliste kehade, märkide, kujundite ja värvide mitmetähenduslikkus.
4. Omaloodud šrifti kujundamine.
5. Pildikeel. Erinevate meediumite väljendusvahendite rakendamine ainesiseselt ja lõimimisel teiste ainetega.

Meedia ja kommunikatsioon

1. Linnakeskkond. Tekstid linnaruumis. Metafoorid reklaamis.
2. Infootsing erinevatest teabeallikatest.
3. Digitaalne pilditöötlus.
4. Originaal, koopia, reproduktsioon.
5. Teose muutmine mõjusamaks peegelduse, perspektiivi, illusiooni või muu võttega.

Kunstikultuur

1. Kunstiterminoloogia kasutamine. Kunsti liigid.
2. Erinevate kultuuride tuntumate teoste näiteid.
3. Kunst kui ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldaja.
4. Rahvakunst: käise-, vöö- jt kirjad.

Materjalid, tehnikad

1. Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd. Tulemuse esitlemine.
2. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.
3. Maalimine erinevatele materjalidele
4. Paberskulptuur ilma liimita.
5. Trükigraafika ja värvi- ning viltpliiatsite ühendamine.

Õpitulemused 7. klassi lõpus

1. tunneb põhikooli ainekavas olevaid visuaalse kunsti põhimõisteid ning oskab neid kasutada kõnes ja kirjas.
2. oskab kasutada kõiki põhikooli ainekavas olevaid töömaterjale, -vahendeid, -tehnikaid ning kujutamise ja kujundamise viise kunstiliseks eneseväljendamiseks;
3. tunneb vormi-, värvi-, kompositsiooni-, perspektiivi- ja kirjaõpetuse lihtsamaid reegleid.

Projektid ja praktilised tööd 7. klassis

Osavõtt kõigist kunstiga lõimuvatest projektidest ja ülekoolilistest üritusest (aktiivõppepäevad, kunstinädal jne).

Kasutatav õppevara

- Erinevad näidised teiste õpilaste töödest;
- jaotmaterjalid tööjuhustega;
- arvutiklass koos tarkvaraga.

Lisaõppekirjandus

- Muusika ja kunsti õpetamisest, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, 2005
- Kunstiõpik gümnaasiumile, J. Adamson, A. Adamson, 2002
- Kunstilugu koolidele, L. Leesi, 2003
- Uus Kunstiraamat lastele, F. Watt, 2003
- Kunstiõpetuse tööraamat 7. klassile, I. Raudsepp, Avita, 2002
- Kuidas vannitada dinosaurust ehk harjutusi lastele loovuse arendamiseks, K. Hango, Elmatar, 1993
- Kompositsiooniga seotud mõisteid, T. Kivirand, 1991
- Kuviskimara, A. Ojala, 1999
- Upeat kutsukortit ja tervehdykset, K. Twelvetrees, 1999
- Värivaaka, H. Wetzler, Tammi, 2000
- Kuvittajan keinot, T. Ahjopalo-Nieminen, 1999
- Tehdään paperiveistoksia, P. Jackson, 1997
- Taikapaperi, S. Pihlaniemi, 1998
- <http://www.sanford-artedventures.com>
- <http://kinderart.com>

Õppeaine sisu 8. klassis

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

1. Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne.
2. Mäng vormi, reeglite ja tähendustega. Teksti ja pildi koosmõju.
3. Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
4. Tehnoloogia ja kunst. Keskkond ja kunst. Kommunikatsioon kunstis.
5. Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.

Pildiline ja ruumiline kujutamine:

1. Teatud kujutamisevõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil).
2. Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooniallikana.
3. Kadreerimine, pildiplaanid, detailid.
4. Realistlik maastikumaal, veekogu.
5. Iseseisev natüürmordi koostamine, vaatluspunkti valik.
6. Meeleolu väljendus poosiga, kiirskitseerimine.
7. Kompositsiooni rajamine geomeetrilistele kujundile.

Disain ja keskkond

1. Sihtrühmapõhine lähteülesanne.
2. Disaini liigid.
3. Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.
4. Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.
5. Märgi tähenduse muutus ajaloos. Firmamärk.
6. Šrift raamatus, plakatil, reklaamis vm.
7. Pildikeel. Erinevate meediumite väljendusvahendite rakendamine ainesiseselt ja lõimimisel teiste ainetega.

Meedia ja kommunikatsioon

1. Linnakeskkond. Tekstid ja linnaruumis. Metafoorid reklaamis.
2. Infootsing erinevatest teabeallikatest.
3. Digitaalne pilditöötlus.
4. Originaal, koopia, reproduktsioon. Foto ajaloolise dokumendina. Autorikaitse.
5. Korduvuse mõju. Mustrid.

Kunstikultuur

1. Kaasaegse kunsti suunad ja teemad. Kunstiga seotud elukutsed.
2. Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Kunsti liigid.
3. Erinevate kultuuride tuntumate teoste näiteid.
4. Kunstiteoste säilitamine.
5. Kunst kui ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldaja.
6. Etnograafia ja tänapäev

Materjalid, tehnikad

1. Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd. Tulemuse esitlemine.
2. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.
3. Maalimine erinevatele materjalidele
4. Skulptuur „liigse” eemaldamisega (penoplast vms).
5. Erinevate graafikaliikide katsetused.

Õpitulemused 8. klassi lõpus

1. Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust.
2. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid.
3. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga.
4. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilisuse jne üle.

Projektid ja praktilised tööd 8. klassis

Osavõtt kõigist kunstiga lõimuvatest projektidest ja ülekoolilistest üritusest (aktiivõppepäevad, kunstinädal jne). Osalemine erinevatel konkurssidel. Ainevõistlusel osalemine.

Kasutatav õppevara

- Erinevad näidised teiste õpilaste töödest;
- jaotmaterjalid tööjuhustega;
- arvutiklass koos tarkvaraga;
- erinevad videod ja esitlused.

Lisaõppekirjandus

- Muusika ja kunsti õpetamisest, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, 2005
- Kunstiõpik gümnaasiumile, J. Adamson, A. Adamson, 2002
- Kunstilugu koolidele, L. Leesi, 2003
- Uus Kunstiraamat lastele, F. Watt, 2003
- Kuidas vannitada dinosaurust ehk harjutusi lastele loovuse arendamiseks, K. Hango, Elmatar, 1993
- Kompositsiooniga seotud mõisteid, T. Kivirand, 1991
- Kuviskimara, A. Ojala, 1999
- Upeat kutsukortit ja tervehdykset, K. Twelvetrees, 1999
- Värivaaka, H. Wetzler, Tammi, 2000
- Kuvittajan keinot, T. Ahjopalo-Nieminen, 1999
- Tehdään paperiveistoksia, P. Jackson, 1997
- Taikapaperi, S. Pihlaniemi, 1998
- <http://www.sanford-artedventures.com>
- <http://kinderart.com>

Õppeaine sisu 9. klassis

Teadasaamine, edasi avastamine, uurimine, teadmised kunstidest (analüüs), ainealane (verbaalne) keel

1. Kunstivestlused keskajast, barokist, 20. saj kunstist.
2. Arhitektuuri areng.
3. Kujunduskunst. Disainist.
4. Värvusõpetusest. Koloriit maalikunstis.
5. Maalikunsti areng.
6. Graafika areng. Graafika tehnikatest.
7. Geomeetrilisest ja stereomeetrilisest kunstist.
8. Opkunst.
9. Kirjastiilid.
10. Erinevate reise kunstikultuuri teave.

Antiikmütoloogia tutvustamine. Illustreeriv pildimaterjal läbi kogu kunstikultuuriloo. Valitud teemad:

1. Trooja sõja sündmused.
2. Aeneas.
3. Odysseuse eksirännakud.
4. Lillelegendid.

5. Praktiline töö omandatud teadmiste pinnal. Võimalik kasutada kõiki kunstitehnikaid.
6. Slaiditöö – kontrolltöö; õpitu tõestamine.

Joonestamine

1. Kolmvaade.
2. Klotsi joonestamine.
3. Ristisomeetria.
4. Omaloominguline ülesanne.
5. Joonte liigid ja graafiline käekiri.
6. Standardkiri.

Praktiline tegevus, erinevate kunstide seostamine (süntees), loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine)

1. Kunstinäda dekoratsioonide maalimine.
2. Kunstinäda koolikujunduselementide valmistamine (joonistamine, kollaaž, kiri jne.).
3. Kunstinäda kostüümide nõustamine, kavandamine ja meisterdamine.

Meedia ja kommunikatsioon, kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika), kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus)

1. Näituste reklaam. Pakutava selgitamine ja külastamisele suunamine.
2. Muuseumite külastamine.
3. Kohtumine kunstnikega.
4. Ateljeede külastamine.

Oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus), kunstikultuuri arvutipõhised mälumängud

1. Mälumängude mängimine võistkondlikult.
2. Mängumaterjali arutelu.
3. Mängu koostamine, informatsiooni otsimine veebist ja trükimaterjalidest.

Videokunst

1. Videofilmi tegemise ülesanded.
2. Kaasõpilaste videofilmide vaatamine ja arutelu.

Õpitulemused 9. klassi lõpus

1. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga.
2. Õpilane on kunstikultuuri suhtes positiivse meelestatusega ja hindab teadlikult keskkonda enda ümber.
3. Õpilane omab loominguvalmidust ja tegutsemistahet.
4. Õpilane on vajadusel korrektsete manuaalsete võimetega ja omab arendatud ruumilise ettekujutamise võimet.
5. Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust.

6. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid.
7. Õpilane on tuttav elementaarse kunstiajaloo ja teatud osaga antiikmütoloogiast.
8. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid.
9. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise üle.
10. Õpilane on vajadusel võimeline koostöös teistega tegema videofilmi, *PowerPoint* programmis esitlust või arvutipõhist mälumängu.
11. Õpilasel on soov õppida edasi erinevaid kunsti valikaineid.
12. Mõistab disaini kui protsessi

Hindamine

Hinnatakse ennekõike kolme teemat:

1. Kunstitööde hindamisel arvestatakse õpilase suhtumist töösse, mitte tema otsest kunstivõimekust või -annet. Maksimaalse hinde saavad kõik hea tahtega nõutud töö ära teinud õpilased.
2. Joonestamise hindamisel ei arvestata mitte ennekõike õpilase ruumilise ettekujutuse võimet, vaid nõutud ülesannete ära lahendamist, tööde valmis saamist. Kasutada võib ka kõrvalist abi, ent peab jõudma õige ja esteetiliselt tulemuseni.
3. Kontrolltöö puhul arvestatakse tegelikku tulemust – kui palju õpitust jäi meelde, kui palju vaevus õpilane ise lisamaterjali otsima ja läbi töötama.

Vestluste ja küsitluste käigus teenivad ärksamad ja kompetentsemad õpilased preemiahindeid.

Projektid ja praktilised tööd 9. klassis

Osavõtt kõigist kunstiga lõimuvatest projektidest ja ülekoolilistest üritustest – ennekõike kunstinädalast. Osalemine erinevatel konkurssidel.

Kasutatav õppevara

- Teiste õpilaste varem tehtud tööde projitseerimine ekraanil;
- teiste õpilaste varem tehtud videofilmide näitamine;
- piiramatu kogus teemakohaseid *PowerPoint*-esitlusi;
- esitlustehnikaga varustatud kunstiajaloo kabinet, rikkalik raamatukogu ja näidismaterjalid.
- Suur väljapanek koolimajas püsiekspositsioonis olevaid varasemaid õpilastöid (kollaažid, kompositsioonid, maalid, graafika, skulpturaalsed tööd).

Lisaõppekirjandus

- Muusika ja kunsti õpetamisest, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, 2005
- Kunstileksikon, Kunst, 2000
- Kunstikultuuri ajalugu. Õpikud 10.-12. klassile. Jaak Kangilaski, Kunst, 2003 - 2005
- Antiikmütoloogia, Edith Hamilton, Eesti Raamat, 1975
- Arhitektuuri ajalugu, Jan Gympel, Koolibri, 2006
- Maalikunsti ajalugu, Anna-Karola Krauße, Koolibri, 2006

- Origami, David Petty, Koolibri, 2004
- Meisterdamine, Maie Steinberg, Koolibri, 2003
- Joonestamine, E.Kogermann, V.Tapper, K.Tihase, Valgus, 1985
- <http://digikogu.ekm.ee/>
- <http://www.wga.hu/index1.html>
- <http://www.googleartproject.com/>